

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2896) 2005 SEPTEMBER-RUGSĖJIS 13 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Pasitinkant rudenį

Prasideda repeticijos – chorų, tautinių šokių grupių, teatrinių sambūrių. Prasideda organizuoto gyvenimo veikėjų posėdžiai, pasitarimai, suėjimai, diskusijos. Tai geras ženklas, rodantis, kad lietuviškoji veikla jau ištikus dešimtmečius tiksi beveik laikrodžio tikslumu.

VISKAS įprasta, tvarkinga, ir labai keistai bei liūdnei atrodytų artėjantis žiemos sezonas be tokios veiklos, kuri jau ne tik pareiga tapusi vadovaujantiems, bet ir tradicija visiems. Belieka džiaugtis visu tuo ir linkėti reikšmingiems saviveiklininkams sėkmingai ir toliau dirbti tautinį darbą. Tik kaskart, kiekvieną rudenį, kyla nemalonūs rūpestėlis, kad toji veikla savo dalyvių gausa yra jau smarkiai praskydusi. Tvirčiau dar laikosi tautinių šokių grupės, sportininkai, ypač populiarius golfinkai. Naujų narių kitose grupėse žymiai mažiau. Kitamet Čikagoje po ilgokos pertraukos vėl vyks Dainų šventė. Todėl jau iš anksto kviečiama jungtis į chorus, registruotis, nes juk reikia tokiai šventei tinkamai pasiruošti. Ar organizatorių viltys bent iš dalies išsipildys, dar per anksti spėlioti. Būtų visiems smagiau, kad išsipildytų. O jeigu jau kalbama apie visus, tai reikėtų, kad tie visi ir skirtų didesnę dėmesį būsimam įvykiui, vienas kitą paragindami jungtis į tos šventės aktyvių dalyvių eiles. Galvokim, kad šventė ne chorvedžių, bet visų lietuvių suvažiavimas ir atsakomybė. Taip nusistatant gal ir rezultatų geresnių sulauktume. Tokiai šventei neužteks vien tik chorų – reikės ir publikos, kad vėl netektų dejuoti apie nepakankamą žiūrovų skaičių. Žinoma, nemažai senųjų žmonių jau pavargę, ligoti, visko prisiklausę ir prisiziūrėję. Bet kur jaunesni? Kartais dėl jaunesnių nedalyvavimo lietuviškuose renginiuose aiškinama, kad jie užsiėmę savo darbais ar studijomis, neturį laiko ir t.t. Tai sunkiai pateisinama, nes yra nemažai ir gražių pavyzdžių, rodančių kaip jaunesnieji viskam to laiko atranda. Dalyvauti – reikia priprasti, ir pradėti ten, kur gyvenimi, kur dirbi. Svarbiausia paskatinimas abejingiesiems turėtų būti – solidarumas.

KALBANT apie publikos gausą mūsų renginiuose į akis krinta vienas reiškinys – jei atlikėjai yra savi, žiūrovų daugiau. Pvz. tautinių šokių pasirodymuose jau beveik šūkiu yra virtusi tikrovė „vaikai šoka, tėvai ploja“. Arba kas atvažiuoja iš Lietuvos – didelė žiūrovų dalis vadina mūsų trečiabangį. Jei pasirodymus atlieka jaunesni, žiūrėk ir publika „atjaunėjusi“. Tai normalu – kiekvienas turi pasirinkimo teisę, ir niekas nėra nei geresnis, nei blogesnis. Svarbu, kad dalyvauja, nes be publikos kokie gi būtų pasirodymai, koncertai, vaidinimai. Žinoma, to nėra, bet pustuštė salė renginių organizatoriams – tai lyg gatvių sankryžose oranžinė lempa, įspėjanti, kad tuoj reikės stoti. O norėtuši, kad visiems saviems renginiams šviestų žalia spalva. Salių užpildymas labai saisto ir tinkamas laikas. Išskyrus labai didelius renginius, kaip Lietuvii dienos, tautinių šokių ar dainų šventės, ilgieji savaitgaliai pasirodymų rengėjams retai kada būna naudingi, ypač gražesniai orai pasitaikius, kai daugelis jaučiasi esą laimingi ištrūkę iš miestų į gamtą. Pagaliau, apie publikos gausą galvojant, ne paskutinį vaidmenį atlieka ir renginių kokybė. Žinoma, reikia remti savus, nes be paramos viskas sustotų ir būtų nyku lietuviškoje salėse. Tačiau vien rėmimu pasikliauti būtų ne tik rizikinga, bet ir nesąžininga piktnaudžiaujant manymu, kad saviems bet ką galima atkišti, ir jie turi būti patenkinti. Taip neturėtų būti. Publikos gausa dar priklauso ir nuo to, kokiose salėse kas rengiama. Tai jau beveik parapijinė politika, o vis dėlto reikšminga. Tai tokie apmąstymai pasitinkant rudenį. Č.S.

Šiame numeryje

Gimtosios kalbos iškraipymai - 1 psl.

Anglikasio gyvenimo kelias - 2,4 psl.

Istorijos paženklininti likimai - 3 psl.

Jaunimo rūmų statyba - 4 psl.

Kas išlaiko Vasario 16-osios gimnaziją - 4 psl.

Prisikėlimo šventovė Kaune - 5 psl.

Atsiliepė gyva, viltį kelianti daina - 8 psl.

Garsaus dainininko šventė - 8 psl.

Kompozitoriaus kūrinys kompozitoriui - 9 psl.

Montrealio lietuvių akademinis sambūris - 10 psl.

Tremties ir kančios poetas - 11 psl.

Mokslo metų pradžia Vilniaus universitete

Ntr. Ant. Sutkauskas

Gimtosios kalbos iškraipymai

Žiniasklaidoje ir kasdieninėje kalboje vis matyti iškraipymų, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį. Prof. Zigmas Zinkevičius apie tai rašo leidinyje „Istorijos iškraipymai“. Čia pateikiama ištrauka

Mūsų „žinovai“ sprendžia apie žodžių kilmę vien iš garsų skambesio, iš lyginamų žodžių panašumo. Taip buvo daroma viduramžiais, kai kalbos istorijos mokslo dar nebuvo. Dabar toks mokslas yra, su nepaprastai kruopščia ir tikslia tyrimo metodologija, tačiau apie ją mūsų „tyrėjai“ nenori nė girdėti. Apie panašumą kiekvienas sprendžia savo nuožiūra. Jokių dėsningumų! Sakysime, kai kam atrodo, kad etnonimų *lietuvis* ir *latvis* šaknys panašios, taigi nusprendžia, jog abu šie etnonimai kilo iš tariamai senesnio varianto *letas* (iš tikrųjų šis yra antrinis, padarytas greičiausiai iš estiško lietuvių pavadinimo, plg. *leedu* „lietuviškas“).

Taip daro ne tik su etnonimais, bet ir su kitais tikriniais ir net bendriniais žodžiais. Jeigu nutaria, kad du ar keli senovės šaltinių vardai (asmenvardžiai, vietovardžiai) panašūs, tuoj pat skuba juos susieti, nemaž nesigilindami į to panašumo priežastis, užrašymo variantus, nepaisydami vardu istorijos ir kilmės. Juos tiesiog sugretina ir daro fantastiškas išvadas. Sakysim, *getus* tapatina su *gotais*, net mūsų žemaičiais (*Samo-gitia*). Tos pačios kilmės esančios ir lietuvių pavardės *Gečas*, *Gečys*, vietovardžiai *Gečiaičiai*, *Gečionys*, senieji antroponimai *Gedgaudas*, *Gedvilas*, nors iš tikrųjų tarp jų nėra nieko bendra.

Čia priskiriamas net *Jieznas*, kaimų pavadinimai *Jociai*, *Jočionys*, nes esą jotvingių

kalboje priebalsis *g* virtęs *jotu* (baltistikos mokslas tokio vartimo nežino). Ir tai dar ne viskas. *Getai* sugiminiuojami su *hetitais*, nes priebalsiai *g* ir *h* „dažnai yra tapatūs“; iš čia kildinamas bendrinis žodis *gatvė*, atsiradęs, girdi, iš tariamo šalies pavadinimo *Getuva* „getų žemė“, ir t.t.

Dar keli panašaus „etimologizavimo“ pavyzdžiai: etnonimas *rusai* kildinamas iš *roksolanų* (iš ten pat esą kilę ir mūsų vietovardžiai *Rusnė*, *Rasytė*, *Raseiniai* – šaknies balsio nesutapimas nelaikomas svarbiu), *vokiečiai* – iš žodžio *vakarai*, *lenkai* – iš *lanka* (čia dar priskiriami germanai *langobardai*, kurie, pasirodo, esą *lankos bartai*, taigi tapatinami su vakarų baltų gentimi *bartai*, kitų „tyrėjų“ siejama su antikos laikų *partais*) ir t.t.

Taip pat etimologizuojami ir gyvenamųjų vietų pavadinimai: *Mosėdis* kildinamas iš *Mosiu Sėda* (*mosiai* – Mažosios Azijos gentis; tos pačios kilmės esą ir *Mozūrija*, *Mozovija*, *Pomeranija*, net mūsų *Maišiagala*, rusų *Maskva*, pavardės *Masionis*, *Masiulis*!), *Palanga* – iš *palanka* (tokio žodžio lietuvių kalboje iš viso nėra), arba iš *palankė* „vieta prie lankos“, *Pandėlis* – iš *Pano* ir graikų atvykėlio *Delo* ir t.t.

Garsų neatitikimo „paaishkinimai“ rodo visišką lingvistinį analfabetizmą. Esą garsų kaitą rodantys asmenvardžiai *Jogaila* variantai *Jogėla*, *Jogalas*, *Jogilas* ir kt. Betgi vardyno specialistams seniai žinoma, jog asmen-

vardis *Jogaila* yra dvikamienis, kurio įvairuojantis antrasis dėmuo *-gail-*, *-gėl-*, *-gil-* nėra vienas ir tas pats, kad minimos vardo formos skiriasi ne fonetiškai, o darybiškai.

Visos šios „mokslinės veiklos“ viršūnė – Juozo Jokubausko „atradimai“. Jis lietuvių kalbai priskiria viso pasaulio kalbose esamus tikrinius ir bendrinius žodžius, turinčius nors truputį panašią į lietuviškus „atitikmenis“ žodžio pradžią. Tokiais „lietuviškais“ žodžiais jis laiko, pavyzdžiui, Lenkijos *Dunajeco* upės pavadinimą (plg. *duona*), Vidurinės Azijos *Aralo* jūros (ežero) vardą (plg. *arti*), miestą *Dušambė* (plg. pavardę *Dušanskis*!), šalies vardą *Kazachija* (nuo *kaza* „ožka“, šio žodžio nelaiko svetimybe), tautovardį *kurdai* (esą „susijęs su ugnies kūrimu“), *Kaspijos* jūrą (plg. *kasti*), miestą *Babilonas* (plg. *Babtai*), senovės valstybę *Medija* (plg. žemaičių *medė* „miškas“), *Mitanija* (plg. *Mituva*), kalbų (tauty) šeimos pavadinimą *semitai* (plg. *sėti*), vietnamiečių miestą *Hanojus* (lygina su pavarde *Gonskis*), upę *Mekongas* (plg. pavardes *Mekas*, *Mekys*), tautovardžius *khmerai* (lygina su pavarde *Knieliauskas*), *birmiečiai* (plg. pavardes *Birbilas*, *Birgelis*), *tajai* (plg. vardą *Tadeušas*), miesto vardą *Rangūnas* (plg. pavardę *Ramonas*), *Kurilų* salas (plg. pavardę *Kurys*, vietovardžius *Kurtuvėnai*, net *Kuršėnai*, etnonimą *kuršiai*) ir t.t. Tai jau sunkiai įsivaizduojamas „genialumas“.

Tremties ir kančios poetas

Vytautas Aleksandras Cinauskas, 1930.VI.6-2005.VI.7

Š.m. birželio 7 d., sulaukęs 75-erių metų, Lietuvoje staiga mirė Vytautas Aleksandras Cinauskas.

Vytautas Aleksandras Cinauskas gimė 1930 m. Pandėlyje. 1941 m. jis pateko į pirmosios tremties vagonus ir su šeima atsidūrė Altajaus krašte. Tėvą dar Rokiškio stotyje atskyrė ir išvežė į lagerį. Vytautui, vyriausiam iš keturių vaikų, teko padėti mišką kertančiai motinai, globoti jaunesnius. Badas ir ligos sumažino šeimą – du maži broliukai ir tėvas netrukus mirė. Septyniolikos metų Vytautas parbėgo į Lietuvą, mokėsi gimnazijoje, bet po metų vėl buvo ištremtas į Sibirą, dirbo sunkiausius darbus: kirto mišką, vargo kasyklose. Į Lietuvą grįžo 1956 m.

Eilėraščius Vytautas Cinauskas rašė nuo mažumės, rašė Sibire ir grįžęs – atokvepiams tarp darbų, bet galėjo paskaityti tik patiems

artimiausiems. O Atgimimo metu ir visa Lietuva sužinojo, kad turime poetą. Eilėraščių išspausdinta periodikoje, antologijose. Išėjo trys rinkiniai: jau pirmasis *Kad būtum šalia* (1992) pažymėtas Zigmo Gėlės premija; 1995 m. išleistas rinkinys *Tai kaip, sūnau, ten Lietuvoj...*; 1998 m. pasirodė trečiasis rinkinys *Ir atmintis, ir dabartis*.

Atkurtos Nepriklausomybės metais Vytautas Cinauskas buvo Lietuvos kultūros fondo tarybos narys, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos etikos komisijos pirmininkas, Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininkas, 1996-2000 m. – seimo narys, priklausė Lietuvos rašytojų sąjungai bei žurnalistų draugijai. Už nuopelnus Lietuvai Vytautas Cinauskas apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu. Palaidotas Kairėnų kapinėse.

*Kiek dar gyvensi, tremtinių?
Metus, kitus – duos Dievas – dešimt...
Ir ką iš to, kuo gyveni,
Paliksi čia – ką išsineši...*

*Palik čia viską, tremtinių:
Tėvynės meilės ugnį karštą,
Tremties dainas sąsiuviny.
Tik nepalik šioj žemėj keršto.*

*Tik nepalik piktumo tiems,
Kas po gimtinę pyktį sėjo.
Kiekvienas savo atsiims.*

Tik tu nebūki jam teisėjas.

*Dar nepalik tokios ežios
Per žemės nuskriaustos lopelį
Kuri vėl lemtų nuo pradžios
Vaikams nueiti mūsų kelią.*

*Ir žemės pasilik tik tiek,
Kiek jos užkibs ant tavo karsto...
Mylėk, kovok, atleisk, kentėk,
Bet nepalik šioj žemėj keršto!*

Vytautas Cinauskas

Čikagos "Grandies" ir Toronto "Gintaro" dalyviai tautinių šokių kursuose Dainavoje š.m. liepos 14-18 d.d.

Tyliai tyliai verkė lietus...

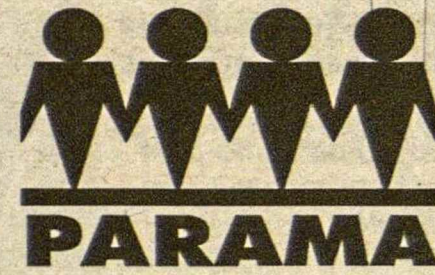
Šlamėjo beržas, gailiomis ašaromis verkė rugpjūčio lietus. Ne vaizduotėje, bet realybėje tapiau norimą paveikslą. Stovėjau prie poeto Pauliaus Širvio kapo ir rankomis liečiau baltaliemenį beržą. Širdies gelmes apglaustė nepaprasto gerumo jausmas. Vis tyliai, tyliai verkė rugpjūčio lietus, pėdas palikau kapinėse, o mintys buvo kažkur

labai toli, toli...

Kas diktuoja mintis?

Palėpėje tūno dienoraščiai. Jau praelyje moksleiviški metai. Visuomet sugrįžtame iš kur atėjome. Šiandien į dienoraštį daug ko rašyti jau nebeįmanu, bet rašau. Mintis diktuoja sielos balsas, šlamantys lapai, vėjo gaudesys ir pats didžiausias mokytojas Gyvenimas... Reda Kiselytė

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.70% už 1 m. term. indėlius
2.05% už 2 m. term. indėlius
2.30% už 3 m. term. indėlius
2.55% už 4 m. term. indėlius
2.90% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.20% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.65% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.20% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.50%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų4.20%
2 metų4.70%
3 metų5.25%
4 metų5.20%
5 metų5.30%
- su keičiamu
nuosimčiu4.50%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

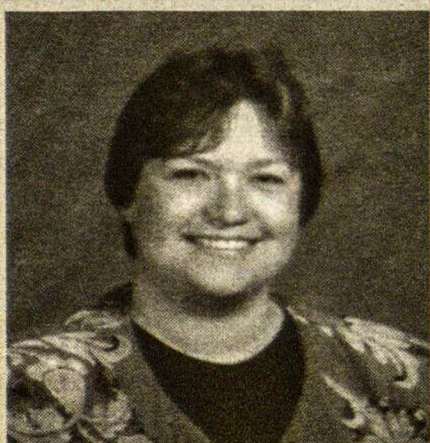
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

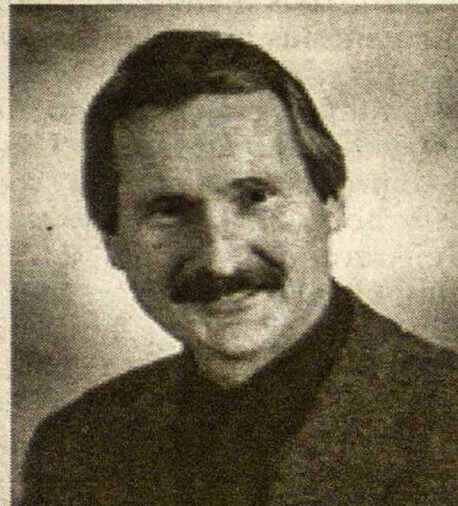
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

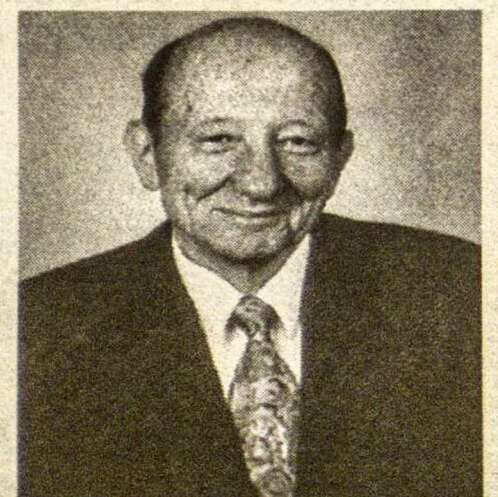
"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

*Galvojat parduoti ar sužinoti
Jūsų nuosavybės vertę, veltui
įvertinsiu be jokių išpareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".*

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
 Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rė-
 mėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60.
 Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakci-
 ja neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasi-
 rašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Li-
 thuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
 Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail
 overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable
 in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.
 at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of
 Canada, through the Publications Assistance Program (PAP),
 toward our mailing costs.

Amerikos lietuvių fondo veikla

Prasidėjo LF rudeninės veiklos sezonas

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiuo metu turbūt dau-
 giausiai dirba LF valdybos ir
 tarybos narys Vytautas Vaitkus.
 Jis palaiko ryšį su LF įgalioti-
 niais įvairiose JAV vietovėse.
 Jis praneša, jog prie iki šiol
 buvusių ir nepasitraukusių
 įgaliotinių – Justino Buivio,
 Violetos Gedgaudienės, Da-
 lios Jakienės, Rimo Mikšio,
 Vyto Petrulio, Reginos Pet-
 rutis, Dalios Puškorienės,
 Gražinos Raškevičienės, Al-
 girdo Šilbajorio, Aldonos Sta-
 siukevičienės ir Stasio Vana-
 gūno, - prisidėjo trys nauji –
 Laurynas R. Misevičius, Gra-
 žina Kamantienė, Linas Jo-
 hansonas.

Be to, V. Vaitkus šiuo me-
 tu taip pat nemažai rūpinasi
 metinio LF Golfo turnyro jau
 vienuoliktą iš eilės. Šis ren-
 ginytis, kuris vadinasi Lietuvių
 fondo diena, įvyks rugsėjo 18,
 sekmadienį, Old Oak Country
 Club aikštyne, Homer Glen,
 IL.

Gausūs posėdžiai

Rugpjūčio 26 d. jau posė-
 džiavo LF Lėšų ir narių ko-
 miteto nariai, o rugsėjo 1 d.
 buvo susirinkusi ir LF val-
 dyba su pirm. Sigita Balze-
 kiene priekyje. Rugsėjo 13 d.
 LF tarybos pirm. Vytautas
 Kamantas kviečia tarybos na-
 rių posėdį, o sekančią dieną
 PL Centre Lemonte įvyks
 spaudos konferencija.

LF administratorė ir raš-
 tinės vedėja Laima Petroliū-
 nienė praneša, kad į LF rašti-
 nės darbuotojų eiles įsijungė
 nauja tarnautoja – tai prieš 4
 metus į JAV atvykusi Živilė
 Ramašauskienė, kuri dėsto ir
 lituanistikos mokykloje.

LF Lietuvos dienraštįje

LF vardas po ilgesnės
 pertraukos vėl plačiai nu-
 skambėjo Lietuvoje. Šį kartą
 didžiausiam Lietuvos dien-
 raštįje – Lietuvos ryte. Gana
 ilgas rašinys, pavadintas
 Lietuvos fondas vėl paskirstys

milijonus, buvo parašytas to
 dienraščio spec. korespon-
 dento Algio Vaškevičiaus, ku-
 ris viešnagės Čikagoje metu
 buvo pakviestas į LF spaudos
 konferenciją Lemonte.

Iš šio ilgoko rašinio, prie
 kurio pridėtas ir LF lanksti-
 nuko viršelio kopija, skaityto-
 jai Lietuvoje galėjo susidaryti
 gerą vaizdą apie didžiausią
 išeivijos lietuvių finansinę
 instituciją, remiančią ne vien
 tik išeivį, bet ir kai kurių
 Lietuvos organizacijų veiklą.

Šiame straipsnyje yra mi-
 nimi ir pagrindiniai LF veikė-
 jai – Vytautas Kamantas, Dai-
 na Kojelytė, dr. Antanas Raz-
 ma. Teigiama, kad šiuo metu
 svarbiausias LF uždavinys –
 padvigubinti kasmet skirsto-
 mų pinigų sumą ir kuo grei-
 čiau surinkti 20 milijonų JAV
 dolerių kapitalą.

Informacinis lankstinukas

Lietuvių ir anglų kal-
 bomis išleisto informacinio
 lankstinuko viršelyje sakoma:
 "2005 m. Lietuvių fondo nau-
 jųjų narių metai. Kviečiame
 įsijungti į gausias Lietuvių
 fondo narių gretas". Taip pat
 viršelyje matome 4 vaikus
 vaizduojanti nuotrauka, nes
 ši institucija daugiausia re-
 mia jaunimą – lituanistines
 mokyklas, studentus, jaunimo
 organizacijas, ateitininkus,
 skautus, sportininkus ir kt.

Lankstinuke sakoma:
 Pasiryškime – įrašyti save ir
 artimuosius į Lietuvių fondo
 narius, pažymėti svarbias pro-
 gas Fondo įnašais – gimtadi-
 enius, krikštynas, mokslo bai-
 gimus, šventes, vedybas, jubi-
 liejus; didinti savo įnašus
 bent po 100 dol. kas metai;
 įrašyti LF testamentuose.

Šiame lankstinuke yra ir
 anketa, kurią užpildžius su
 įnašu reikia siųsti LF raštinei:
 14911 127 St., Lemont, IL
 60439. Lankstinukui plati-
 nami lietuvių krautuose bei
 kitose įstaigose. Norintieji jų
 gauti gali kreiptis į LF raštinę
 telefonu 630 257-1616.

**Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos
 ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo
 ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.**

Angliakasio gyvenimo kelias

Juozas Arbačiauskas iš Didžiosios Britanijos jau daug kartų aplankė
 tėvynę. Galima sakyti, kad jis yra nuolatinis jos svečias

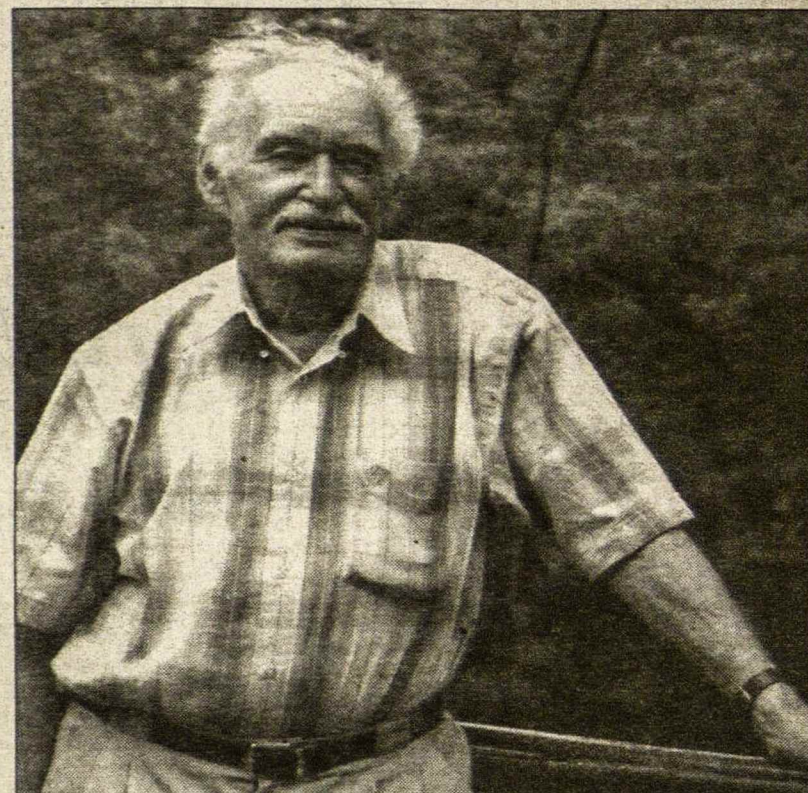
ALDONA ŽEMAITYTĖ-PETRAUSKIENĖ

Juozas gimė 1924 m. Batakiuose, Tauragės
 apskrityje. Jo tėvai buvo bežemiai, todėl duoną
 sau ir savo dviem vaikams (Juozukas turėjo dve-
 jais metais jaunesnę seserį Marytę), kaip ir kiti
 panašaus socialinio sluoksnio žmonės, uždirb-
 davo, padieniais darbininkais nusisamdydami
 pas ūkininkus. Juozo tėvas nenorėjo kumečianti
 dvare, nes, anot jo, kumetis prie pono yra pririš-
 tas kaip šuva prie būdos. Tad ir Juozukas anksti
 išėjo uždarbiauti – nuo septynerių metų ganė
 karves pas turtingus ūkininkus, o nuo keturioli-
 kos metų tapo pusberniu, tai yra dirbo lengves-
 nius nei berno, bet pakankamai sunkius vyriškus
 darbus.

Rudenį žolė šlapia, šalta, piemenėlis stypso
 lyg gandrą pakėlęs vieną koją, paskui kitą – šil-
 dosi. O jei karvė po savo uodega padeda "tetą",
 tai joje šildo jau abi kojas. Žiemą piemens dar-
 bai ir vargai baigiasi ir prasideda mokslai. Juozas
 Arbačiauskas, būdamas vienuolikos metų, baigė
 Lomų pradinės mokyklos keturis skyrius. Moks-
 lo troško, bet tėvai neišgalėjo leisti progimna-
 zijon.

Šiandien devintąją savo gyvenimo dešimtį
 perkopęs Anglijos angliakasy J. Arbačiauskas
 su graudžia šypsena mena vaikystės dienas.
 Didžiausią džiaugsmą teikdavo Kalėdos, kurių
 su seserimi laukdavo nekantraudami. Visus me-
 tus jiedu rinkdavo blizgančius saldinių popierė-
 lius (tėvai, grįždami iš turgaus retkarčiais vaikus
 palepindavo saldainiais), prieš Kalėdas iškarpy-
 davo iš tų popierėlių žvaigždutes, angelėlius...
 Nuo rudens rūpestingai į popierių suvyniodavo
 obuolius, kad iki Kalėdų išsilaikytų gražūs ir
 sveiki. Juozo tėvas buvo Lomų bažnyčios zakris-
 tijonas, liedavo žvakes. Vaikai rinko nuvarvėju-
 sius vaško trupinius, dėjo į krūveles ir lipdė ka-
 lėdines žvakutes. Ažuolų giles irgi rūpestingai
 saugodavo, kad išliktų sveikutėlės iki Kalėdų. O
 prieš pat šventes brisdavo per miškus, ieškodami
 gražiausios eglaitės. Todėl ši šventė Juozui Ar-
 bačiauskui ir šiandien mieliausia kaip išpūdin-
 gas vaikystės prisiminimas. Vėlykas praleisdavo
 pas dėdes gretimuose kaimuose. Vieną tokią sa-
 vo viešnagę yra aprašęs novelėje *Sodalės merga*.
 Mat, jo pusseserė Teodora, kurią namiškiei vadino
 Teose, dėl kažko ji subarė. Kai vaikas pravir-
 ko, dėdė ir klausia, ko jis verkia. Juozukas atšo-
 vė: "Ta Sodalės merga mane bara visą laiką".
 Visi nusijuokė, o Teodorai prilipo pavardė "So-
 dalės merga".

Pusberniaujant pas ūkininkus Zosę ir Anta-
 ną Marošcikų, kur jis jautėsi lyg šeimos narys,
 prasidėjo Antrasis pasaulinis karas, pasikeitė
 Juozo gyvenimo aplinkybės. Arbačiauskų šeima
 iš Batakių persikėlė į Leliškės dvarą, nes ten
 gavo erdvesnį gyvenamąjį būstą, didesnę darbo
 užmokestį. Juozukas tapo puskumečiu – turėjo
 dirbti daug suaugusio žmogaus darbų. Dvaro sa-
 vininkas Kybartas (Hubertas) jo nemėgo, nuo
 pirmųjų dienų abu vienas kitam jautė antipatiją.
 Sužinojęs, kad Kybartas žada jį užrašyti darbams
 į Vokietiją, Juozas, giminaičio patartas, pasisiūlė
 savanoriu į tritūkstantininkų batalioną, kurį iš
 lietuvių formavo vyriausiasis karo komendantas
 Lietuvoje generolas E. Justas. 1943 m. spalio
 mėnesį dvaro savininko Kybartas išvarytas iš na-
 my, Juozas nei namų, nei tėvų daugiausia jau nepa-
 matė. Įstojęs į Vermachto tarnybą ir užsivilkęs
 vokiečių kareivio uniformą, jis vis dėlto jautėsi
 esąs Lietuvos gynėjas nuo gresiančios rusų oku-
 pacijos. Vilniuje saugojo geležinkelį. Frontui
 artėjant iš Rytų, atsidūrė prie Sedos Žemaitijoje
 ir dalyvavo garsiajame Sedos mūšyje. Išlikęs gy-
 vas traukėsi Karaliaučiaus link kartu su krinkan-
 čia vokiečių armija. Pateko į Dancigo apsupimą,
 prasiveržė į Austriją, kur pakliuvo amerikiečių,
 paskui anglų nelaisvėn kaip vokiečių pusėje ka-
 riavęs svetimšalis. Anglai buvo žmoniškesni už
 amerikiečius, kurie grasino vokiečių pusėje ka-
 riavusius lietuvius perduoti sovietams. O tokiu
 atveju laukė tik mirtis. Laimingai išvengęs šio
 pavojaus, Juozas išgirdo apie lietuvių pabėgėlių
 stovyklas Vokietijoje. Nors jos jau buvo perpil-
 dytos, darbštus ir sumanus jaunuolis įsiprašė
 priimamas į jas, o kai lietuviai buvo išskirstomi
 po visą pasaulį, jis pasirinko Anglijos anglių ka-
 syklos. Karo meto odisėją J. Arbačiauskas vaiz-
 diai aprašė eiseitinio pobūdžio pasakojime

Juozas Arbačiauskas Vilniuje 2005 metų
 rugpjūtyje Ntr. autorės

Nepamiršamos dienos.

Kodėl jis pasirinko darbą kasyklose, kurios
 lietuvių, ypač kaimo bernelių, turėjo bauginti neži-
 nomybe, pavojingu, sveikatai kenksmingu darbu
 po žeme? Sibiro kasyklas kaip pragarą aprašo
 gulagininkai, vergavę vario, aukso, urano ir kito-
 se kasyklose ir ten sutikę mirtį. Tačiau Didžio-
 sios Britanijos kasyklų nepalyginsi su rusiškėmis,
 kaip vakarietiškų povandeninių laivų su rusiš-
 kais. Anglija turi senas darbo po žeme tradicijas,
 garantuoja saugumą, medicininę priežiūrą ir ge-
 rą uždarbį.

Dar būdamas Lietuvoje, J. Arbačiauskas
 skaitė knygas apie darbą kasyklose, ir tas darbas
 jam atrodė prasmingas ir įdomus. Taigi iš DP
 stovyklos Vokietijoje jis buvo pasiūstas į Škotiją
 septynių savaičių apmokymui. Po to pagal sutartį
 metus laiko turėjo atidirbti vienoje kasykloje, o
 penkerius metus nekeisti darbo pobūdžio. Bet
 Juozas Arbačiauskas kasyklose dirbo 35 metus.
 Pradėjęs eiliniu darbininku, jis tapo pamainos
 viršininku. Darbdaviai siūlė mokytis vadybos,
 bet gausi šeima sulaukė nuo tolesnių mokslų. J.
 Arbačiauskas dirbo įvairiose vidurio Anglijos
 kasyklose. Vieną kartą po upe kasė tunelį. Seni
 angliakasiai jam ir šiandien dar pasako: "Juozai,
 tu buvai geriausias angliakasy, kada nors nusi-
 leides po žeme". O kai šachtose iškildavo kokių
 nors problemų, kasyklų vadybininkai sakydavo:
 "Reikia pasiūsti Juozą..."

Tačiau darbas po žeme per dešimtmečius
 pamažu ardė sveikatą. Plaučiuose atsirado dė-
 mių, ir gydytojai uždraudė J. Arbačiauskui dirbti
 šachtose, kur susikaupia dulkės. "O darbas be
 dulkių nepatiko", - juokauja Juozas. Nesulaukęs
 pensijos išvartas iš šachtų ant žemės, J. Arba-
 čiauskas neieškojo ir nenorėjo kito darbo. Su-
 laukęs 65 metų gavo angliakasio pensiją su visais
 priedais: už dėmėtus plaučius, už prarastą pusę
 klausos.

Turingingai klostėsi ir asmeninis J. Arba-
 čiausko gyvenimas. Jis vedė Antrajame pasauli-
 niame kare žuvusiojo našlę Anę su trim vaikais.
 Su ja susilaukė dar dviejų dukterų ir kartu išgy-
 veno dvidešimt septynerius metus. Jai staiga mi-
 rus, vedė antrąją žmoną Aidą, kuri taip pat buvo
 našlė ir turėjo penkis suaugusius vaikus. Taip su-
 sikūrė gausi šeima, kuri puikiai sutarė tarpusa-
 vyje, vienodai brangino tėvą ir motiną, neskirs-
 tydami, kuris turi patėvį ar pamotę.

Būdamas pensininkas J. Arbačiauskas su
 žmona išvažiavo į Pietų Afriką, kur jau gyveno
 dvi dukterys. Viliojo egzotiška gamta, pigus pra-
 gyvenimas, domino kitos rasės žmonių gyvenimo
 tradicijos ir papročiai. Bet neilgai Arba-
 čiauskai žavėjosi ta egzotika. 1999 m. rudenį jie
 grįžo į Angliją, nes Afrikoje baltiesiems gyventi
 darėsi vis pavojingiau. Apsigyveno netoli Aidos
 gimtinės, Mančesterio priemiestyje, name, kurį
 jiems nupirko sūnus.

O Tėvynę dar "geležinės uždangos" laikais
 pirmą sykį J. Arbačiauskas aplankė 1984 metais.
 Lietuvoje – Vilniuje ir Trakuose – galėjo praleisti
 tik penkias dienas. "Toks gražus istorinis miestas
 ir taip apleistas", - stebėjosi Juozo žmona Aida.

Nukelta į 4-tą psl.

Istorijos paženklinti likimai

ANTANINA GARMUTĖ

Tradiciškai, kaip ir kasmet, žaliajame Dubysos slėnyje prie Ariogalos susitiko buvę Laisvės kovotojai, bolševikinių lagerių kaliniai ir tremtiniai. Šventę gražiu pavadinimu "Laisvės ugnis – ateities kartoms" globojo Valstybės prezidentas Valdas Adamkus.

Susirinkę iš visų Tėvynės kampelių dalyvavo šv. Mišiose, kurias aukėjo arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius. Buvo padėtos gėlės prie partizanų kapų. Ir susitelkus būreliais, pagal tremties vietas, eiseną nuvingiavo į Dubysos slėnį. Tuo tarpu įvairių organi-

Laisvės kovų dalyviai, susitikę Dubysos slėnyje, 2005 m. rugpjūtyje, iš kairės: Jonas Baranauskas, Danutė Kazlauskaitė, Vaclovas Ulickas, Elena Trinkaitė, Donatas Kvedaras ir Ada Bekasovienė
Ntr. A. Garmutės

Sąskrydyje dalyvavo valstybės vadovai ir aukštieji dvasiškiai. Antras iš kairės – V. Landsbergis, prezidentas V. Adamkus, arkivyskupas S. Tamkevičius ir kt.
Ntr. A. Garmutės

zacijų vadovai, rėmėjai Ariogalos vidurinėje mokykloje atliko registraciją, pasirašė sąskrydžio ketinimų protokolą. Slėnyje, prie sąskrydžio aukuro seimo nariai ir miestų merai priėmė jaunimo atneštus Laisvės ugnies deglus. Aukurą uždegė Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio prezidento pirmininkas J. Čeponis kartu su Latvijos ir Estijos partizanų vadais.

Sąskrydį atidaręs Kauno apskrities administracijos viršininko pavaduotojas Konstantinas Pesenka kreipėsi į dalyvius kaip į stalinizmo represijų ir lietuvių tautos genocido liudytojus. Su 15-tomis sąskrydžio metinėmis pasveikino Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Jis padėkojo visiems, išnešusiems Laisvės ugnį ir ją širdyse išsaugojusiems. Europarlamentaras prof. V. Landsbergis ragino išverti išmėginimus, atskirti pelus nuo grūdų, nevengti atsakomybės. Už padėtį, kuri yra

Lietuvoje, esame atsakingi visi, sakė jis.

Šventėje dalyvavo daug jaunimo – per 200 moksleivių. Buvo atlikta meninė programa, vyko sportinės rungtys. Vasaros priedangoje prasmingai skambėjo tremtinių chorų atliekamos dainos, poezijos posmai. Pasišakymai. Rengėjams padėką viešai išreiškė Akmenės tremtinių atstovė Birutė Petrauskienė. Kai garbės ratu aplink stadioną žygiavo tremtinių grupės, sugrupuotos pagal tremties metus, kūnu nejučia prabėgo šiurpuliukai, o žmonės braukė ašaras.

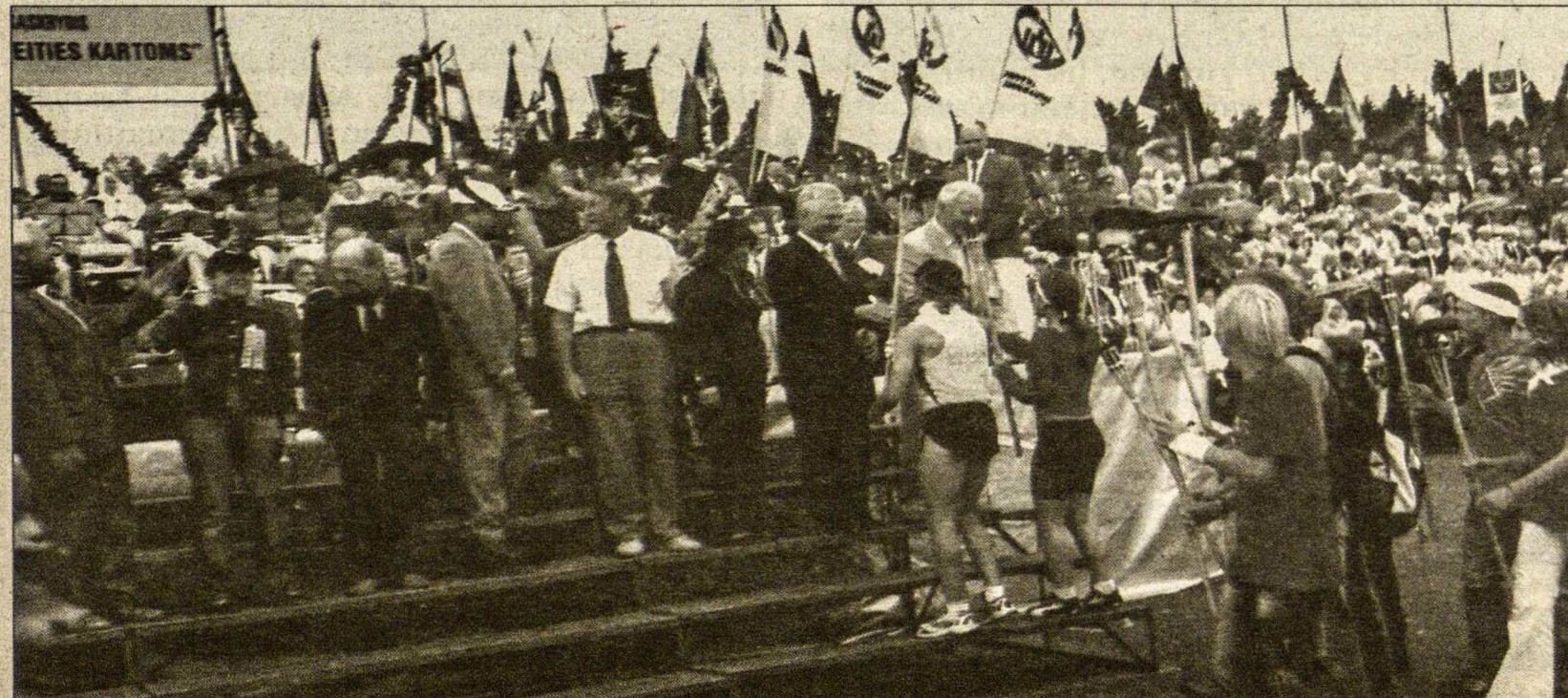
Skaudūs tie, ašaroti, prisiminimai...

Ir kaip neprisiminti, mielos sesės-tremtinės – Danutė Kazlauskaitė, Ada Bekasovienė, Janina Treiderytė – kaip mes, silpnos paauglės, vos bepavilkamos druskos nugrauztas kojas, Usoleje tampėm nepakeliamus jos maišus, o iš radijo maz-

go, fabriko kieme, sklido mūsų poezijos lakštingalos S. Nėries posmai, kuriuose ji "gintarėli nešė ant delno" tautos pavergėjui? Mes pravirkome, tik nežinau ar iš bejėgiškumo, ar iš gėdos už dvasiškai aklą žmogų... Poetę. Ar prisiminate, mielosios, kaip sekmadieniais, prie Angaros iš širdies dainavome *Leiskit į Tėvynę*?"

Dabar mes susitinkame prie Maironio apdainuotos Dubysos, kur viskas žalia... gražu... lietuviška! Siela džiaugiasi – neatsidžiaugia! Nes "tas dulkėtas traukinys" nuvažiavo tiesiog į istoriją...

Beliaka padėkoti šio nuostabaus sąskrydžio rengėjams – organizatoriams, vedėjams, chorvedžiams – Danutei Vizbarienei ir Antanui Vizbarui, palinkėti jiems dar daug metų entuziastingai nešti ant savo pečių šią garbingą misiją – kaskart šviesesnėn Lietuvos ateitin.

Jaunieji bėgikai įteikia Laisvės ugnies fakelą, atneštą iš Kauno nuo Nežinomo kareivio kapo
Ntr. A. Garmutės

• *Nežinia, kokią kelią nueisime - sunkų ar lengvą, svarbu, kokius pėdsakus paliksime žemėje išeidami.*
(Partizanas Antanas-Siaubūnas)

• *Nepriklausomybė gali būti prarasta... ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebe-pažadins.*
(J. Girnius)

SAVAITĖ LIETUVOJE

12-osios laisvės metinės

Rugpjūčio 31 d. suėjo 12 metų, kai Lietuvos sieną kirtę paskutiniai išvykstantys Rusijos karinio traukinio sąstatai su desantinio pulko kariais. Lietuva tapo pirmąja iš Baltijos valstybių be svetimos kariuomenės. Derybos dėl sovietinės kariuomenės padalinių išvedimo prasidėjo 1990 m. atkūrus Nepriklausomybę. Jos nutrūko Sovietų sąjungai bandžius jėga užkirsti kelią Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimui. Žlugus Sovietų sąjungai, atnaujintos derybos vyko sunkiai ir baigėsi 1992 m. Tuo metu Lietuvoje buvo daugiau kaip 34,000 sovietinių karių.

Minint jų išvedimo metines, Krašto apsaugos ministerijoje rugpjūčio 31 d. vyko dviejų šiai temai skirtų leidinių susitikimų. Tai naujai išleista monografija "Rusijos kariuomenės išvedimas 1990-1993" (Gintaro Surgailio) ir dokumentų rinkinys "Rusijos kariuomenės išvedimas dokumentuose".

ŠAS pareigūno patarimas

Susitikime su Lietuvos ambasadoriumi Linu Linkevičiumi rugsėjo 5 d. ŠAS (NATO) generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer pabrėžė, jog ŠAS sėkmė priklauso nuo to, kaip atskiros sąjungininkės vykdo prisiimtąsipareigojimus gynybos planavimo ir finansavimo srityse. Kiekviena narė, kuri skiria 2% savo biudžeto gnybai, užsitikrina visokeriopą ŠAS vadovybės paramą. Jis tvirtino ir toliau remsiantis nuostata, kad visų ŠAS valstybių oro erdvė turi būti saugoma vienodai, laikantis bendrų standartų.

Susitikimo metu aptarta tarptautinių saugumo paramos pajėgų (ISAF) veikla Afganistane, ŠAS bendradarbiavimas su partneriais, jos pajėgų ir struktūros pertvarkymas. L. Linkevičius pranešė generaliniui sekretoriui apie pasirengimą spalio mėnesį Vilniuje vyksiančioms aukšto lygio ŠAS-Ukrainos pasitarimams, kuriuose pakviesti dalyvauti ŠAS valstybių gynybos ministrai.

Sumažėjo nedarbas

Rugsėjo 1 d. nedarbas Lietuvoje siekė 4.3% darbingo amžiaus gyventojų. Per mėnesį nedarbas sumažėjo 0.2%, o per metus – 2.1%. Beveik du trečdalius visų registruotų bedarbių sudarė moterys.

Rugpjūčio mėnesį įregistruota beveik 17,200 laisvų darbo vietų – 12.9% daugiau negu liepą. Mėnesio pabaigoje daugiausia bedarbių buvo Akmenės bei Ignalinos (po 10.8%), Lazdijų (9.7%) ir Druskininkų (9.5%) savivaldybėse. Mažiausiai – Elektrėnų (1.2%), Trakų rajono (1.4%) bei Neringos (1.6%) savivaldybėse. Mažiausias bedarbių skaičius buvo Šiauliuose (2.4%), o didžiausias – Panevėžyje (4.2%).

Ragina pasirašyti Europos tarybos parla-

mentas Monake vykusiame posėdyje rugsėjo 1 d. priėmė rezoliuciją, raginančią Lietuvą ir Rusiją kuo greičiau pasirašyti tarpvyriausybę sutartą dėl žalios atlyginimo avarijos Baltijos jūroje esančiame naftos telkinyje D-6 atveju. Rusijos firmos "Lukoil" operuojamas telkinys yra netoli UNESCO saugomos Kuršių nerijos.

Lietuvos atstovo toje taryboje Gedimino Jakavonio teigimu, tiek pranešimo dėl D-6, tiek rezoliucijos projekto svarstymo metu komitete Rusijos delegacija nuolat stengėsi vilkinti šių dokumentų patvirtinimą. Birželio pabaigoje Rusijos atstovai reikalavo į projektą įtraukti punktus apie tariamą Būtingės terminalo ir Klaipėdos uosto keliamą pavojų Kuršių nerijai. Šie nelogiški pasiūlymai buvo atmesti.

Seimo pirmininkas JAV-se

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas rugsėjo 7-9 d.d. dalyvavo Niujorke vykusioje antrojoje Pasaulio parlamentų pirmininkų konferencijoje. Jis skaitė pranešimą apie parlamentų dalyvavimą tarptautiniuose reikaluose.

Vizito metu vyko dvišaliai susitikimai su JAV Atstovų rūmų pirmininku Dennis Hastert bei Rusijos federacijos "Dūmos" pirmininku Borisu Gryzlovu. Su pastaruoju A. Paulauskas iškėlė dujotiekio Baltijos jūros dugnu klausimą ir pabrėžė, kad Rusijai vertėtų pasvarstyti jo praplėtimą per Lietuvos teritoriją, tokiu būdu atveriant galimybę greičiau aprūpinti dujomis ir Karaliaučiaus sritį.

Rusijos parlamento vadovas teiravosi apie priežastis, lėmusias Lietuvos prezidento nedalyvavimą gegužės 9-osios iškilmėse Maskvoje. A. Paulauskas atsakė, kad didelę įtaką turėjo Lietuvos visuomenės nuomonė, nukentėjimai ir praradimai II pasaulinio karo ir pokario metais. Jis pabrėžė, kad Lietuva pažymėjo pergalę prieš fašizmą pagerbdama visus žuvusiuosius ir pasiūlė istoriškai išnagrinėjus šį klausimą žiūrėti ir eiti į priekį, gilinti dvišalius Lietuvos ir Rusijos ryšius.

Pabrango degalai

Lietuvoje, kaip ir kitose pasaulio valstybėse, dėl uragano "Katrina" padidėjus naftos kainoms, pabrango degalai. Populiariausio benzino kaina artėjo prie 1 euro (3.45 lito) už litrą. Didmeninėje rinkoje benzinas per penkias dienas nuo rugpjūčio 31 iki rugsėjo 5 d. brango vidutiniškai po 10 centų kasdien.

DELFI žiniomis, Lietuvos gyventojai pigesnių degalų vyko į Karaliaučius. Vasaros viduryje įvažiuoti buvo įmanoma per valandą, o rugsėjo pradžioje sienos kirtimas užtruko iki 5-6 valandų. Karaliaučiuje litras 95 markės benzino kainavo 1.70 lito. Rugsėjo 6 d. benzinas pradėjo Lietuvoje atpigi iki 3.33 centus už litrą. RSJ

Jaunimo rūmų statyba

Statybos darbai prie PL centro Lemonte jau pradėti

EDVARDAS ŠULAITIS

Kai buvo pradėta kalbėti apie rūmų sportininkams bei jaunimui statybą prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte, daugumas mūsų tautiečių tai laikė nerealiu dalyku. Net ir didieji optimistai sakė, kad tai neįmanomas užsimojimas.

Tokios pradinės naujo pastato statybos mintys gimė prieš maždaug 5 metus. Per tą laikotarpį šios idėjos vyriausias „kalitininkas“ dr. Donatas Siliūnas su savo grupe entuziastų kartais diskutuodavo kiekvieną dieną (ar net naktį), kad žodis taptų kūnu.

Ir štai, dabar jau matome konkrečius veiksmus ir šios išsvajotos statybos pradžią. 2005 m. liepos 25-jį bus įrašyta į Či-

kagos lietuvių istoriją, kaip atmintina data, nes tą dieną pradėta tokių rūmų statyba. Nors pats projektas dėl jo didelės kainos šiek tiek apkarpytas, truputį pakeistas ir jo pavadinimas, tačiau idėja liko ta pati – įrengti patalpas, kuriose galėtų sportuoti mūsų tautos ateitis – jaunimas. O tokios vietos po daugiau negu 100 metų trukusios Čikagos lietuvių istorijos čia kažkodėl neturėta.

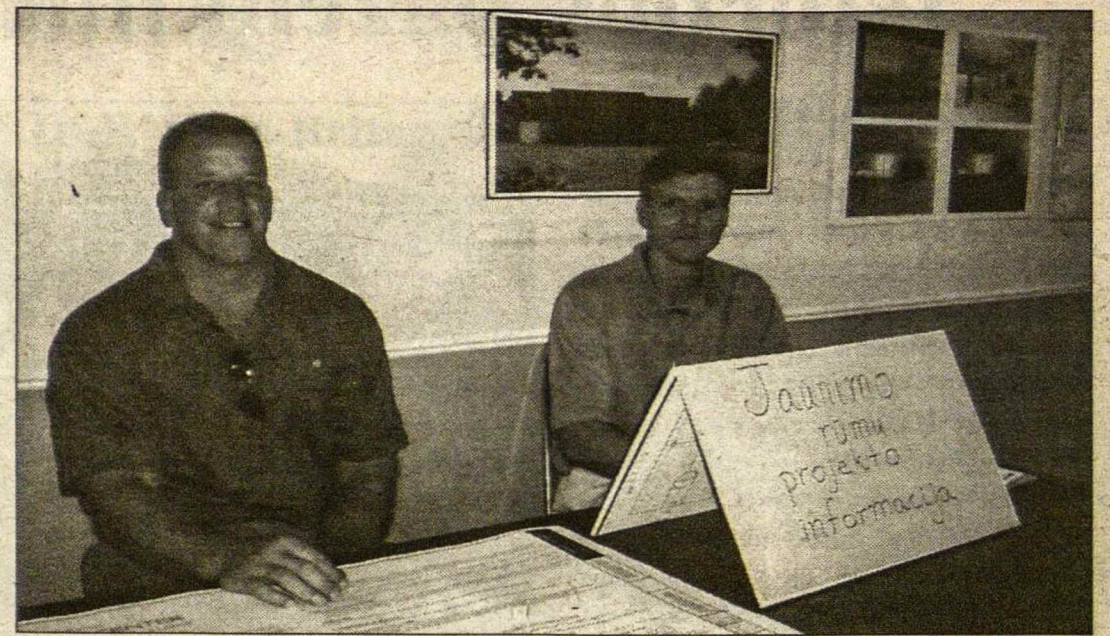
Pirmąjį rugpjūčio mėnesio sekmadienį nuvykę į statybos vietą ir pamatę išraustą žemę bei griovius, supratome, ką turėjo galvoje šio projekto vyriausias vykdytojas dr. Donatas Siliūnas.

Kiekvieną sekmadienį dr. D. Siliūnas po lietuviškų šv. Mišių pal. J. Matulaičio misijos

koplyčioje bando paaiškinti mūsų tautiečiams apie vykstančią statybą. Jis koridoriuje, einant iš koplyčios į didžiąją PLC salę kavutei, yra paruošęs stalą su reikiama informacija, o ant sienos iškabinęs būsimų Jaunimo rūmų brėžinius ir vaizdus – kaip atrodys visas pastatas bei jo salės.

Nemažai mūsų tautiečių sustodavo ir į išstatytą medžiagą pasižiūrėdavo. Kai kurie pateikdavo klausimų pačiam dr. D. Siliūnui arba šalia jo buvusiam PLC tarybos pirm. Algiiui Rugieniui.

Mums irgi buvo proga plačiau išsikalbėti su šiais entuziastais, kurie daugiausia dirba Jaunimo rūmų statymo projekte. Kadangi A. Rugienius iš profesijos yra statybininkas, tai

Algis Rugienius (kairėje) ir dr. Donatas Siliūnas aiškina apie Jaunimo rūmų statybą PL centre. Ant sienos matomi vaizdai, kaip tie rūmai atrodys
Ntr. E. Šulaičio

jo patirtis daug padeda konkrečiame statybos procese. D. Siliūnas yra gydytojas. „Kai Algis per daug pavargęs, suserga, tai aš jį gydau“, pusiau juokais sakė vyriausias projekto autorius, ant kurio galvos gula finansiniai

bei kiti reikalai.

Dr. D. Siliūnas prisipažino, kad dar yra ne vienas mūsų tautietis, kuris su nepasitenkinimu žiūri į vykdomą statybą ir žiūri jos neigiamas pasekmes pačiam PLC.

Kas išlaiko Vasario 16-osios gimnaziją

Vasario 16-osios gimnazija yra išlaikoma kuratorijos. Tai yra teisme registruota visuomeninė organizacija. Ji susideda iš įvairių organizacijų atstovų ir gimnazijos direktoriaus

Šiuo metu jai priklauso Andrius Šmitas, kuris šias pareigas jau eina 23 metus. Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybai šiuo metu atstovauja: 1. Vingaudas Damijonaitis, buvęs šios gimnazijos mokinys, vokiečių mokyklose dėstęs tikybą, ilgametis kuratorijos narys ir kuratorijos valdybos pirmininkas; 2. dr. Vilius Lėnertas, buvęs šios gimnazijos mokinys, dipl. chemikas, buvęs Freiburgo universiteto klinikų laboratorijų vedėjas; dr. Lėnertas yra ilgametis Vokietijos lietuvių veikėjas, jo rūpesčiu daugelis Lietuvos ligoninių gavo modernios technikos iš Vokietijos labdaros kelių; 3. Petras Nevulis yra taip pat buvęs šios gimnazijos mokinys, dipl. bibliotekininkas, dir-

ba Freiburgo universiteto bibliotekoje, ilgametis Vokietijos lietuvių veikėjas ir didelis gimnazijos rėmėjas; 4. Arminas Lipšys, buvęs ilgametis Vokietijos LB valdybos pirmininkas, jo iniciatyva buvo įkurtas Lietuvių informacijos centras 1990 m., kuriam vadovavo iš Lietuvos atvykęs seimo narys; A. Lipšys nemažai labdaros Lietuvai parūpino per „Liūtų klubą“.

Vokietijos LB valdybai atstovauja Rimas Čuplinskas, buvęs Vasario 16-osios gimnazijos mokinys, lietuvių jaunimo veikėjas, *Lango* redaktorius. PLB valdybai atstovauja socialinių mokslų ir ekonomikos studentas Antanas Karčiauskas, ateitininkų veikėjas, paskaitininkas, mokslinių straipsnių autorius.

BALFui atstovauja dr. Jonas Norkaitis. Jis priklauso kuratorijai nuo pat jos įsteigimo 1968 m. 4 metus jis pirmininkavo kuratorijos valdybai. Dr. Norkaitis taip pat yra Vokietijos lietuvių visuomenininkas, *Europos lietuviškųjų studijų savaitinių* rengėjas, vadovas ir paskaitininkas. Jis turi Strasburgo universiteto politologijos diplomą, o Tuebingene gavo filosofijos daktaro laipsnį ir ekonomikos diplomą.

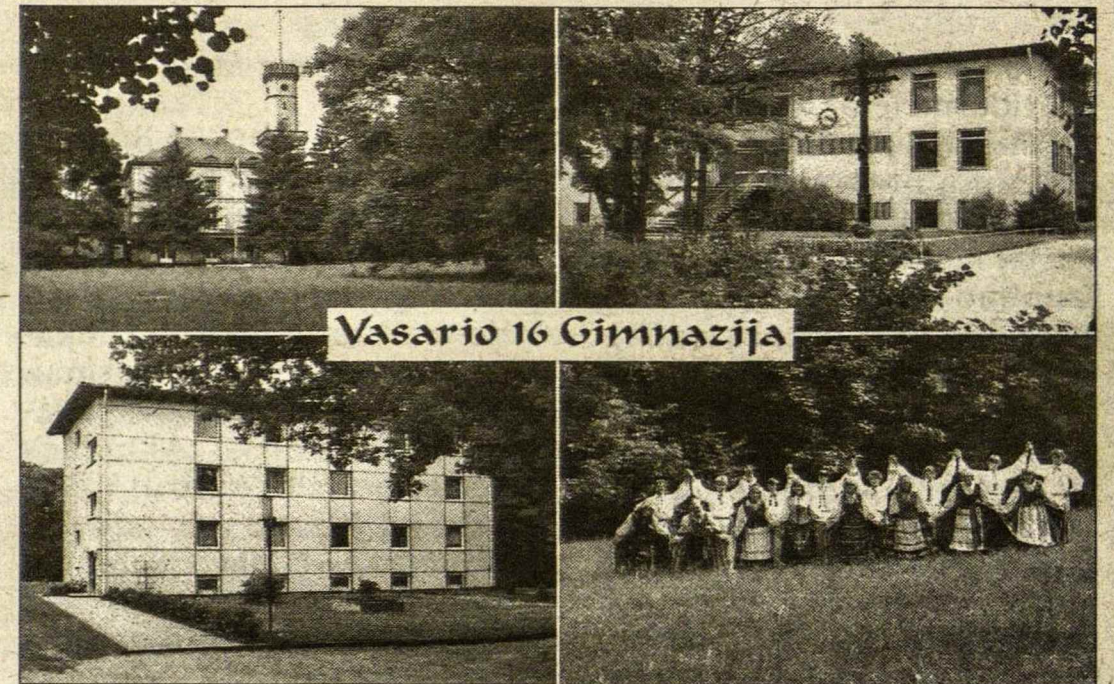
Dr. Norkaitis dirbo didžiojo Robert Bosch firmoje centriniame administracijoje referentu. Evangelikų Bažnyčios atstovu paskirtas dr. Algimantas Gintautas, gydytojas-neurologas. Dr. Gintautas yra mūsų gimnazijos pirmos laidos abitu-

rientas ir žymus evangelikų veikėjas. Katalikų atstovu kuratorijoje yra Vokietijos lietuvių aptarnaujantis kun. Vidas Vaitiekūnas. Jį paskyrė Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundas Putrimas.

Prieš jo paskyrimą protestavo kun. A. Kelmelis ir Darius Udrys. Atseit, prel. Edmundas

Putrimas neturėjo teisės paskirti atstovą kuratorijai. Tai tik galėjo padaryti Vokietijos vyskupų konferencijos įgaliotas atstovas. Todėl kuratorijos valdyba atsiklausė Lietuvos vyskupų konferencijos, kaip iš tikrųjų yra. Birželio 3 d. gautas atsakymas, patvirtinantis dabartinę situaciją.

Vasario 16 gim. inf.

Angliakasio gyvenimo...

Atkelta iš 2-ro psl.

Tada pas jį iš Žemaitijos suvažiavo giminės. Buvusi Juozo šeimininkė, kai jis pusberniu dirbo ūkyje, Zosė Maroščikienė jį supažindino su savo dukterėčia Angele, kuri nuo tada tapo Juozui lyg antroji sesuo. Gydytojos Angelės ir architekto Vytauto Strigūnų namuose J. Arbačiauskas apsislojo visuomet, kai tik atvyksta į Lietuvą. Nepriklausomybės metais jis Tėvynėje dažnas svečias. Ir kiekvieną kartą pastebi, kaip Lietuva, ypač Vilnius, atsigauna po sovietmečio prispaudos, kaip gražėja miestai ir gerėja žmonių gyvenimas. Lietuviai įpratę dejuoti ir skųstis savo vargais, bet žmogui iš šalies geriau matyti. J. Arbačiauskas sako, kad kasmet mato pažangą – visame kame. O Gedomino prospektas Vilniuje jam atrodo lyg stebuklas, prisiminus, koks jis buvo prieš keletą metų.

Paklaustas, kaip vertina per Lietuvą besiritančias politines ir moralines krizes, J. Arbačiauskas sako,

kad visame pasaulyje nėra ramybės. Pasaulį kamuoja žmonių ir materialinės gerovės perteklius. Iš to kyla narkomanija ir alkoholizmas, dvi didelės žmonijos rykštės, itin paplitusios tarp turtingųjų.

- Ar niekad nekilo mintis grįžti į Tėvynę visam laikui, pasak B. Brazdžionio, „kad numirus nepri-glaustų svetimi kapai“?

- Lietuva man yra brangiausias dalykas pasaulyje. Bet žmogaus gyvenimą norėčiau palyginti su augalo gyvenimu. Jeigu iš gimtosios žemės išrausi jauną medelį, jis prigis bet kur pasodintas. Taip atsitiko su manimi Anglijoje, kur aš įleidau šaknis ir pasenau. Jei seną medį išrausi ir parveši į jo gimtinę, jis numirs. Anglijoje gyvena mano vaikai, vaikaičiai. Ten mano žmona Aida, kuri niekada neprigytų Lietuvoje, kokia graži jai bebūtų mano Tėvynė. Kaip galėčiau ją, savo žmoną, jau seną moterį, išrauti iš jos gimtojo krašto? Man jos krašte gyventi lengva, o jai Lietuvoje būtų neįmanoma...

Su tėvais, gyvenusiais Batakioose, Juozas Arbačiauskas susisiekė tik 1958 metais. Iki tol jis rašydavo

į Batakiaus kasmet po 3-4 laiškus, bet atsakymo negaudavo. Tik vėliau paaiškėjo, kad J. Arbačiausko tėvas mirė 1964 metais. Sesuo Marytė buvo tragiškai žuvusi jau anksčiau. Juozo mama, likusi viena, panoro nuvažiuoti pas sūnų į Angliją. Jis padėjo daug pastangų, kad gautų iškvietimą, ir tik J. Paleckio dėka pavyko senutei atsikviesti trejiems metams.

Po to reikėjo jai rinktis: arba likti visam laikui Anglijoje, arba tuoj pat grįžti namo. Juozo mama pasirinko Lietuvą. Dar pusę metų J. Arbačiauskas išprašė iš sovietų ambasados, kad pratęstų mamos viešnagę, nes norėjo uždirbti pinigų grįžimui. Abu tėvai palaidoti Batakioose, ir J. Arbačiauskas kasmet lanko jų kapus ir gimines, gyvenančias Žemaitijoje.

Juozas Arbačiauskas mėgsta rašyti, vaizdžiai pasakoja savo ilgo ir turiningo gyvenimo epizodus. Senajam angliakasiui jo vaikai padarė staigmeną: išleido J. Arbačiausko pasakų ir apsakymų knygą anglų kalba. Be abejo, jo svajonė – pamatyti savo knygą ir gimtąją kalbą. Kas žino, gal ir ši svajonė išsipildys.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Prisikėlimo šventovė Kaune

Pirmą kartą aplankiau Kauno Kristaus prisikėlimo šventovę š.m. vasarą. Ji man žinoma nuo jaunystės dienų, kai tėvelis pirkdavo "plytas" jos statybai, bet neteko joje būti, nes 1941 m. bolševikams okupavus Tėvynę, Prisikėlimo šventovė buvo paversta radijo fabriku. Tik 1990 m. išsivadavus iš okupanto priespaudos, Prisikėlimo šventovė pradėta atstatyti. Darbai labai pamažu slinko 10 metų. Bet 2001 m. atkeltas iš Jonavos klebonas kun. Vytautas Grigaravičius, kuris gražiai atnaujinęs šventovę. Jis ėmė rinkti aukas ir visoje Lietuvoje kelti šventovės grožį.

Vykstant darbams apačioje, galima užlipti ant stogo – padaryti 168-ri laiptai ir ant stogo uždėtos gražios grindys. Aplinkui saugi užtvara, o gale pastatytas gražus altorius. Kol buvo atstatyta pagrindinė šventovės dalis, šv. Mišios buvo atnašaujamos ant stogo, ant kurio ne visi galėjo užlipti, bet jau praeitais metais buvo įrengtas keltuvas, ir stogo koplyčia buvo lengvai pasiekiamas.

Š.m. rugpjūčio 1 d. lankydamasis ten ir pirmą kartą atidaręs šventovės duris, pirmiausiai patekau į keltuvą ir išlipau ant stogo. Stogas lygus, gražios grindys. Tikri maldos namai. Dabar čia tam tikrom progom (krikštynos, jungtuvės...) pagal žmonių pageidavimus atnašaujamos šv. Mišios. Nuo stogo matyti visas Kaunas ir apylin-

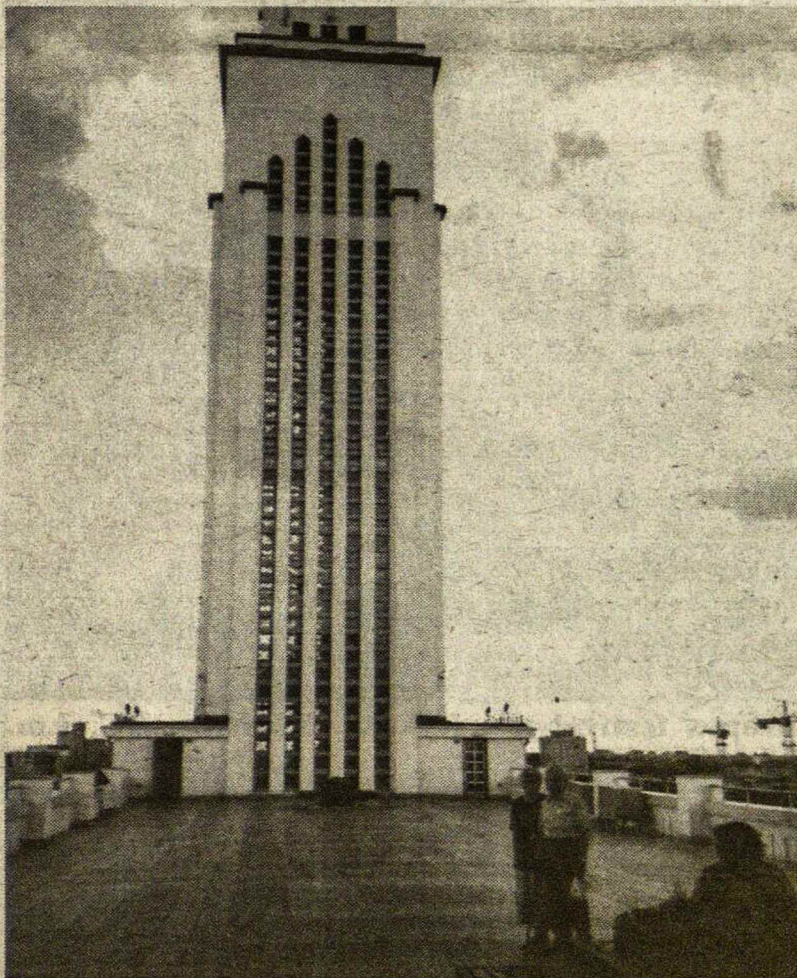
Prisikėlimo šventovės stogas, ant kurio įrengta erdvi koplyčia. Joje atnašaujamos Mišios ir vyksta įvairios apeigos

kės. Tą vietą labiausiai mėgsta jaunimas.

Nusileidęs į pirmą aukštą, į pačią šventovę nieko kito nejauti, tik džiaugsmą, kad taip gražiai viskas atstatyta. Didingas altorius, langai, sienos, grindys, lubos. Ir kaip buvo džiugu 6 v.v. dalyvauti šv. Mišiose, paties klebono atnašaujamos su 6-s patarnautojais ir klausyti

nuoširdaus pamokslo. Žmonių irgi dalyvavo gražus būrys.

Iš lauko sienos apstatytos pastoliais remontui. Šventorius taip pat prašosi atnaujinimo. Klebonas savo ryžtu ir iš lauko sutvarkys, išgražins šventovę, kaip ir jos vidų. Numatoma ir į bokštą (varpinę) įrengti keltuvą, bet viskam reikia laiko ir lėšų. F.M.

Prisikėlimo šventovė Kaune. Kairėje - varpinė, į kurią bus įrengtas keltuvas; dešinėje - šventovės altorius, prie kurio Mišias atnašauja klebonas kun. Vytautas Grigaravičius

LIETUVA BRANGI!

Vasara, vasara – dangūs dainuoja,

Giriose pritaria paukščių balsai.

Iš sapno prikėlė lauko artoją,

Pelkynai kraujo išdžiūvo seniai.

- Tautos kančių, ašarų lašai.

KARALIUS MINDAUGAS štai atžingsniuoja, -

Penkiolikmetė Dukra – jo šalia...

Gražiausia Trispalvė mums plevėsuoja –

Tautos laisvės žiedas žydi svaja.

- Tai VIEŠPATIES DIEVO valia!..

Retežiai sudilę, žaizdos užgiję,

Vien randai belikę tik atminty –

Laikas vien dulkėm užklojo vergiją, -

Jo Meile stiprėk dvasia ir viltim!

- Jo varpas teskamba širdy!

Penkiolikmetė štai LAISVĖ sužydo,

Penkiolikmečių mūsų paukščių balsuos...

KARALIAUS MINDAUGO kelin suskridę,

Tę "LIETUVĄ BRANGIĄ" apvainikuos!

- MAIRONIS balsu užgiedos!..

Sofija Šviesaitė

KANADOS ĮVYKIAI

Pagalba kaimynui

Trys karo laivai ir vienas pakrančių apsaugos laivas išplaukė į uragano "Katarina" nusiaubtą pietinę JAV pakrantę. Daugiau kaip 1000 jūreivių ir karių yra pasikrovę pakankamai atsargų trims mėnesiams. Kanados ministeris pirmininkas P. Martin priminė išvykstantiems, kad tai yra garbinga misija, kai kaimynas gelbsti kaimynui. JAV ambasadorius Kanadai David Wilkins padėkojo kanadiečiams už greitas pastangas pagelbėti. Laivuose yra pirmos pagalbos tiekimo reikmenys žmonėms, tačiau su jais keliauja ir narai, pasiruošę tirti ir povandeninius pavojus. Iš vakarinės Kanados pakraščių 35 narai jau išskrido į nuotolintą New Orleans. Galbūt Kanada dar siųs kilnojamas ligonines ir kt.

Kanados gynybos ministeris Bill Graham lankėsi Rusijos užsienio reikalų ministerijoje, kur pabrėžė Kanados šiaurėje esančių salų priklausomumą Kanadai. Ryšium su tirpstančiais Arktikos ledynais, yra galimybė, kad netolimoje ateityje bus įmanoma atidaryti kelius jūrlaiviams iš Atlanto į Ramųjį vandenyną, todėl Kanadai svarbu, kad būtų išlaikytas tų salų priklausomumas. Rusijai svarbu, kad Šiaurės Amerika, ypač Kanada, dalintųsi erdvės technologija Arktikos erdvėje, jūroje ir ledynuose su Rusija, nes Kanada ir Rusija turi ilgą istorinę bendravimą šiaurėje. Rusijos gynybos ministeris S. Ivanov padėkojo Kanados vyriausybei už 1 bilijono dolerių įnašą atominių jėgainių, esančiųose Rusijos povandeniniuose laivuose, išmontavimui.

Tarptautinė energijos agentūra (IEA) kreipėsi į 27 pasaulio šalis prašydama papildyti alyvos tiekimą. Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin, pasitaręs su visomis provincijomis ir alyvos tiekimo įmonėmis, pažadėjo padidinti jos tiekimą tarptautinei rinkai. Jis taip pat užtikrino Kanados gyventojus, kad šis pagalbos tiekimas nebus alyvos trūkumo Kanadoje priežastimi. Ryšium su gamtos nelaime pietinėse JAV dalyse, nutrūko alyvos tiekimas ir dėl to labai pakilo kuro kainos.

Saskatchewan provincijoje buvo atšvęstas šimtmetis nuo savanoriško prisijungimo prie Kanados. Tą patį šimtmetį šventė ir Albertos provincija, tik trimis dienomis anksčiau. 1905 metais Kanados ministeris pirmininkas Wilfrid Laurier ir generalinis gubernatorius Earl Grey atliko inauguracines ceremonijas Edmontone, Albertoje rugsėjo 1 d., po trijų dienų - Regina, Saskatchewan. Šimtmečio šventėje dalyvavo Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin. Šventės meninę

programą atliko penkto skyriaus mokinukai.

Alergiją sukeliantis žiedadulkių laikotarpis jau eina prie pabaigos, tačiau vis daugiau pavojingi tampa kai kurie maisto produktai. Jiems esą alergiški bent trys procentai visų kanadiečių. Dr. Peter Vadas, dirbantis Toronto St. Michael's ligoninėje, išpėjo, kad žemės riešutai yra plačiai žinomi kaip alergijos sukėlėjai, tačiau mažai žinoma, kad daug plačiau vartojamos sezamo (sesame) sėklos sukelia alergiją. Sezamo sėklų yra kai kurioje duonoje, pyragaičiuose, saldumynuose, net kosmetikos aliejuose ir muile.

Ontario provincijoje įsigaliojo įstatymas, kuris įpareigoja gydytojus pranešti policijai apie asmenis, gydomus nuo kulų žaizdų. Šis įstatymas padės policijai greičiau susekti nusikaltėlius, nes iki šiol buvo manoma, kad gydytojai turi apsaugoti ligonio teises. Dabar įstatymas sako, kad apie kulkos sužeistą asmenį policijai reikia pranešti jo pavardę ir vietovę (ligoninę ar įstaigą), kurioje jis gydomas. Atsirado kritikų, kurie mano, kad dabar mažiau sužeistųjų kreipsis į gydytojus. Ontario medikų draugija yra patenkinta šiuo įstatymu. Panašus įstatymas veikia 48-iose JAV valstijose. Kanados provincijos yra tuo susidomėjusios ir stebės Ontario sėkmę.

Apie 30% mokytojų, kurie pradeda mokytojauti, padirbę penkerius metus, palieka mokyklas ir ieško darbo kitur. Viena iš svarbiausių priežasčių, dėl kurių mokytojai palieka švietimo įstaigas, yra per didelis apkrovimas darbu ir nepakankamas mokomųjų priemonių kiekis. Darbo įtampa ir besikeičiantis mokinių elgesio toleravimas yra taip pat viena iš priežasčių; tačiau tai liečia mažesnę mokytojų skaičių, ir tai įvyksta tik pirmųjų dvejų metų laikotarpiu. Mokytojų trūkumas jaučiamas visose provincijose, bet daugiausia mažesniuose miestuose. Ontario provincijoje yra laukiama naujo įstatymo dėl mokinių skaičiaus sumažinimo klasėse, o universitetuose bus įvestas specialaus lavinimo, patarimo ir įvertinimo kursas baigiantiems mokslą mokytojams.

Artėjant dar nepaskelbtiems rinkimams, konservatorių partijos vadas Stephen Harper atleido dar kelis savo partijos darbuotojus. Halifax mieste vykusiame partijos vadų suvažiavime jis atsisakė kalbėti apie savo pagalbinių personalo atleidimus ir galimą tolesnę pertvarkymą. Kai kurie konservatoriai sako, kad šis persitvarkymas jau buvo planuotas nuo 2003 metų, po to, kai susijungė Progresyvių konservatorių ir Kanados susivienijimo partijos. AKV

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PADIDĖJO PRIEAUGIS

Trijose Baltijos valstybėse šiemet mirė daugiau žmonių negu gimė, tačiau vienintelėje Lietuvoje neigiamas natūralus gyventojų prieaugis padidėjo. Pirmąjį šių metų pusmetį, palyginti su 2004 m. sausiu-birželiu, neigiamas natūralus gyventojų prieaugis Lietuvoje padidėjo 29.8%. Tuo tarpu Latvijoje neigiamas natūralus gyventojų prieaugis sumažėjo 4.8%, o Estijoje – 22.4%. Lietuvoje per šešis šių metų mėnesius gimė 7,536 žmonių mažiau negu mirė, Latvijoje – 6,240, Estijoje – 1,871, pranešė Statistikos departamentas. Pagal gyventojų skaičių (3.425 mln.), šių metų sausio 1 d. duomenimis, Lietuva Latviją (2.06 mln.) lenkė pusantro karto, o Estiją (1.347 mln.) – pustrėčio karto, skelbia LGTIC.

NETVARKINGOS PAKUOTĖS

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) pareigūnai patikrintose 497 prekybos įmonėse nustatė įvairių maisto saugos pažeidimų. Tikrinimo metu VMVT inspektoriai daugiausia pažeidimų nustatė dėl pakuočių laikymo sąlygų: nebuvo atskirų patalpų, pakuotės neapsaugotos nuo užteršimo, daugelyje įmonių dar daug senų įrengimų. 18 įmonių neturėjo pakuočių įsigijimo dokumentų, tiek pat įmonių gamybos įranga, tara, pakavimo medžiagos neatitiko paskirties. Šešis kartus aptikta nesandarių pakuočių, kurios nepatikimai apsaugojo maistą nuo užteršimo. Nustatytas atvejis, kai šios medžiagos pakeitė maisto kvapą ir skonį. Už pažeidimus taikytos įvairios nuobaudos: pakuočių uždraudimas, surašyti išpėjimai, protokolai. 78 įmonėms taikytos administracinės nuobaudos. VMVT pranešime sakoma, kad laikinai buvo sustabdyta trijų individualių parduotuvių veikla. Dvi iš jų, pašalinusios pažeidimus, šiuo metu jau dirba (Gudžiūnų kaime ir Zarasuose). Dėl grubių sanitarijos ir higienos pažeidimų Molėtų rajone esančiai parduotuvei buvo uždrausta tvarkyti maistą ir atšauktas maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimas.

ALZHAIMERIO CENTRAS

Vilniuje, Fabijoniškių pensione bus įrengtas specialus dienos centras, kuriame bus prižiūrimi Alzheimeriu sergantys ligoniniai. Idėja tokią instituciją atidaryti Lietuvoje kilo 1999 m. steigiant Fabijoniškių pensiją. Galimybę projektą įgyvendinti atsirado gavus Europos sąjungos regioninės plėtros fondo paramą, o Vilniaus miesto savivaldybė galimybių studijai skyrė 23,600 litų. Iki 2007 m. už gautas lėšas bus pristatytas ir įrengtas papildomas aukštas, nupirktas automobilis, kuriuo

darbuotojai paims ligonius iš namų ir vakare parveš. Centre bus įdarbinti 10 specialistų, grupių vadovai, atsakingi už pacientų užsiėmimus, fizioterapiją, bei slaugytojai. Parama (1.44 mln. litų) bus suteikta iš Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos bendrojo finansavimo lėšų, praneša DELFI.

IŠAUGO PREKYBA

ELTA-DELFI žiniomis, mažmeninės prekybos apimtys Lietuvoje per septynis šių metų mėnesius, palyginti su tuo pačiu 2004 m. laikotarpiu, išaugo 11.1% ir sudarė 12.19 bln. litų. Labiausiai šių metų sausio-liepos mėnesiais, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo tekstilė, drabužiais ir avalyne prekiaujančių įmonių apyvarta – 34.9%. Iš viso ne maisto prekėmis (neįskaitant automobilių) prekiaujančių bendrovių apyvarta padidėjo 15.4% palyginamosiomis kainomis. Maisto prekėmis prekiaujančių bendrovių apyvarta išaugo tris kartus mažiau – 5.2%. Sparčiau (22.7%) didėjo restoranų, barų ir kitų maitinimo įmonių apyvarta. Transporto priemonių, techninės priežiūros ir remonto, automobilių degalų prekybos įmonių apyvarta išaugo 13.7%.

ATIDARYTAS TILTAS

Rugpjūčio 31 d. statybininkai baigė seniausio dar 1906 m. statyto Žvėryno tilto remontą, kuris kainavo per 4.5 mln. litų. Maždaug metus užtruko remontas – sumontuotos naujos perdangos, paklota nauja asfalto danga. Tiltas papuoštas pagal archyvuose išlikusius 30-ojo šimtmečio pradžios brėžinius, atkurti turėklai ir šviestuvai. Iš plieninių konstrukcijų pastatytas tiltas iki šiol nė karto nebuvo pagrindinai remontuotas. Žvėryno šaligatvyje 2004 m. birželį atsivėrė maždaug vieno kvadratinio metro ploto skylė. Paaiškėjo, kad metalinės tilto perdangos visiškai surūdijusios. Po to prasidėjo remonto darbai, rašo ELTA-DELFI.

TIKRINA "VILNIAUS MĖSĄ"

Rugpjūčio 29 d. Rusijos veterinarijos tarnybos inspektoriai pradėjo tikrinti leidimo eksportuoti į Rusiją siekiančias Lietuvos maisto perdirbimo įmones, tarp kurių – mėsos perdirbimo įmonės "Vilniaus mėsa" ir "Nematekas". Tikimasi, kad iki spalio mėnesio į Rusiją eksportuoti galės visos to pageidaujančios Lietuvos įmonės. Liepos mėnesį Rusijos inspektoriai tikrino 7 įmones, kurios jau gavo leidimus eksportui. Kaip rašo ELTA-DELFI, šiuo metu į Rusiją savo produktus eksportuoja 69 Lietuvos įmonės: 17 skerdyklų ir mėsos įmonių, 16 pieno, 13 žuvų, 11 šaltųjų sandėlių, 6 pašarų, 5 kiaulių kompleksai ir vienas paukštynas.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Hamilton, ON

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS rinkimų šiemet nebus, nes yra gauta tik keturi kandidatai: Valdas Banys, Dalė Kesminienė, Jonas Čebatorius ir Angelė Vaičiūnienė-Krivinskaitė. Jie, pasiskirstę pareigomis, vadovaus ir atstovaus Hamiltono apylinkėi dvejus metus.

KLB Hamiltono apylinkės valdybai rinkti komisija

A.a. ALDONAI KARNIENEI mirus Hamiltone, jos atminimui, reikšdami užuojautą dukrai Laimutei su šeima, KL fondui aukoj: \$15 – S. A. Urbona-čičiai; \$20 – I. P. Zubai, J. Krištolaitis.

HAMILTONO AUŠROS VARTŲ parapijos choristai dalyvavo lietuvių pamaldose Midlande rugpjūčio 21 d. Choro vadovė – vargonininkė Darija Deksnytė dalyvauti negalėjo, bet ją gerai pavadavo Danguolė Radtke. **J.K.**

BERNARDO IR DANUTĖS MAČIŲ sūnaus Vincento ir Corbie McCallum sutuoktėvės įvyko rugpjūčio 20 d. St. Raphael's kat. šventovėje Burlingtone, ON. Po religinių apeigų svečiai (kurių buvo iš tolimesnių vietovių – Lenkijos, Floridos ir kt.) rinkosi į gražiai išpuoštą Jaunimo centro salę Hamiltone, kur vyko vestuvių pokylis. Jaunieji susilaukė

daug sveikinimų ir linkėjimų. Jaunavedžių tėvai linkėjo laimės, sėkmės ir Dievo palaimos gyvenime. Šeimos vardu kalbėjo O. Jusienė apibūdindama Vincento vaikystę, sakė, kad jis buvo labai jautrus ir visų gailėdavosi, linkėjo ir toliau išlikti tokiu savo žmonai ir šeimai. Visi svečiai sugiedojo *Ilgiausių metų*. Po visų kalbų ir linkėjimų Vincentas padėkojo Corbie ir savo tėveliams už visus rūpesčius ir meilę jiems, o visiems svečiams – už dalyvavimą jų gyvenimo pradžios šventėje. Skambėjo salė muzika, dar ilgai poros sukosi šokių sūkurį.

M. Biekšienė

HAMILTONO VYSK. M. VALANČIAUS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE registracija vyks rugsėjo 17, šeštadienį, 9 v.r. St. Joseph's mokyklos sporto salėje (Herkimer ir Locke gatvių kampas). Pamokos prasidės tą dieną 9.30 v.r. Laukiame sugrįžtančių ir naujų moksleivių! **R.P.**

A.a. ALDONOS KARNIENĖS atminimui *Vaikų dienos* centrui Lietuvoje aukoj: \$20 – J.T. Povilauskai, V. Girmius, I. Jakimavičiūtė; \$10 – Z. Vainauskienė, J. Astas, E. Navickienė, L. Pohl, L. Pohl.

A.a. E. MAŽULAITIENĖS atminimui \$20 aukoj J. Krištolaitis. Nuoširdžiai užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame už aukas.

VDC komitetas

Los Angeles, CA

LOS ANGELES "Lietuvių dienų – 2005" rengimo komitetas praneša, kad š.m. "Lietuvių dienų" festivalio *Grand Marshal* išrinkta Los Angeles Jaunimo ansamblio "Spindulys" vadovė Danguolė Razutytė-Varnienė. "Lietuvių dienų" festivalis įvyks spalio 1-2 d.d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos kieme, 2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027. Daugiau informacijų teikia Marytė Šepikaitė tel. 818 321-1811 arba el.paštu: www.lithuanianfair.com D.S.

Senovinės bitininkystės muziejus prie Stripeikių kaimo Aukštaitijos valstybiniame parke Ntr. G. Kurpio

Vankūverio apylinkės lietuviai surengė parodą "Europos festivalyje", įvykusią Burnaby, BC, š.m. gegužės 28 d. Ntr. B.A. Verch

ATSIŪSTA PAMINĖTI

"VARPAS", 2005 m. 38 nr. Žurnalas tautos ir žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuviybei. Redaktorius – Antanas Kučys. Leidėjas – varpininkai filisteriai. Redakcijos ir administracijos adresas: 13530 Star Lane, Lemon, IL 60439, USA. Kaina - \$10.

PENSININKAS, 2005 m. 4 nr. Redaktorė ir administratorė Elena Sirutienė. Leidėjas – JAV LB Socialinių reikalų taryba (2711 W 71st Street, Chicago, IL 60629, USA). Prenumerata metams – JAV 15 dol., Kanadoje ir kitur – 25 JAV dol.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Argentinos Lietuvių centro tautinių šokių veteranų ansamblis "Ugnė" 1-ųjų veiklos metų sukakties proga 2005 m. rugpjūčio 6 d. suruošė išpūdingą šventę-vakarienę su lietuviškais patiekalais. Dalyvavo "Nemuno", "Mindaugo" ir "Susivienijimo" tautinių šokių ansambliai. Svečių buvo apie 400. Iš dešinės - "Ugnės" vadovas Jonas Bačkis, E. Kairytė, J. Pilka ir ilgametis tautinių šokių vadovas Juozas Polikas Ntr. A. Mičiūdo

Čikagos lietuvių televizija

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagoje ir jos apylinkėse veikianti lietuviška televizijos programa, kuri oficialiai vadinasi *Amerikos lietuvių televizija* (ALTV) neseniai atšventusi savo gyvavimo dešimtmetį, ryžosi išplėsti savo veiklą ir padidinti programų skaičių.

Jau praėjusį trečiadienį po Lietuvių fondo spaudos konferencijos Lemonte ALTV vadovas Arvydas Reneckis jos dalyviams trumpai painformavo, kad iki šiol ketvirtadieniais ir sekmadieniais matomos laidos praturtės dar viena – antradienine programa.

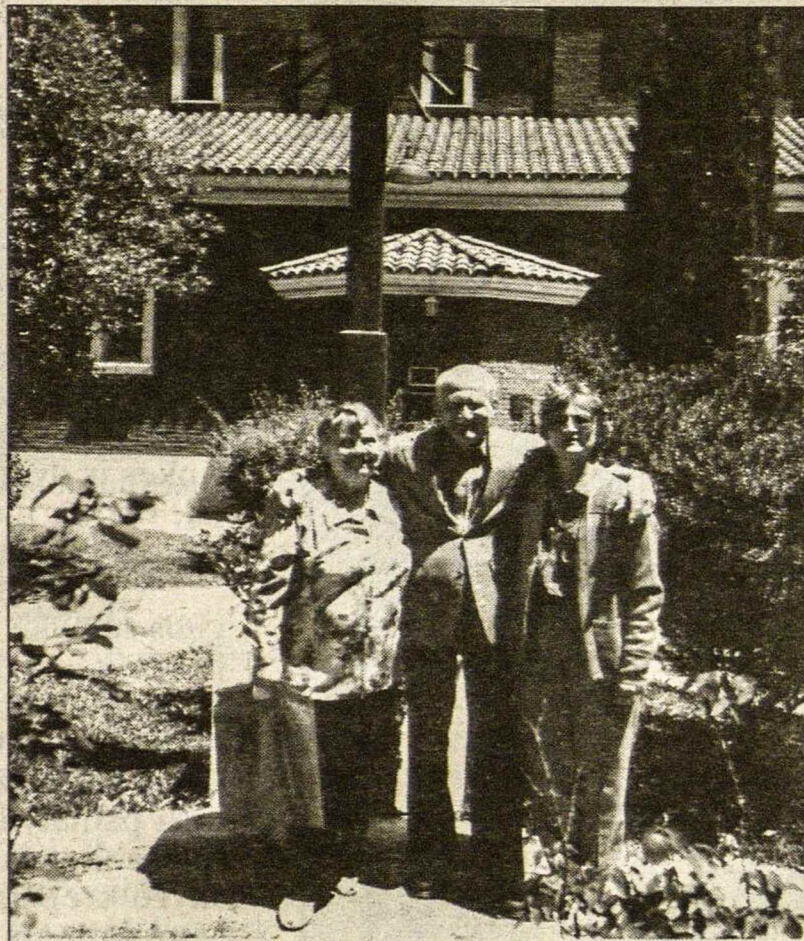
Vėliau, telefonu susisiekus su A. Reneckiu paaiškėjo ir daugiau įdomių dalykų: laidų pakartotinis rodymas, galimybė laidas matyti per kabelinę televiziją ir kt.

Per savaitę – 6 valandos

Kaip jau minėta, atsiranda nauja antradieninė laida. Ji, kaip ir dvi ankstesnės, prasidės 7 v.v. ir bus matoma per tą patį – Čikagos 48-jį kanalą (Rockforde per 33 stotį). Taip pat šios programos bus kartojamos dienos metu 1.30-2.30 v.p.p. Sekmadieninė laida bus kartojama antradienio, antradieninė – ketvirtadienio, o ketvirtadieninė – penktadienio popietėmis. Taigi tie lietuviai, kurie neturi laiko vakarais, galės lietuviškas laidas stebėti po pietų. Šios pakartotinės laidos bus rodomos be jokių pakeitimų.

Perduos ir kabelinė televizija

Dar kita didesnė naujiena yra ta, kad nuo rugsėjo mėnesio pradžios ALT programą bus galima matyti ir per "Comcast" bendrovės kabelinę televiziją tuo pačiu laiku, kaip ir per 48-ją stotį. Čia ji bus transliuojama 248 kanalu, kurį matyti galima iš "Comcast" bendrovės už nedidelį mokestį išsinuomojus vadinamą "Digital Box".

Argentinos lietuvių veikėjas Antanas Mikučionis su žmona Leonora ir duktė Alicija vedybinio gyvenimo 50-čio proga. Visi jie gimę Argentinoje, dar nematę Lietuvos

Šiuo metu ALTV vedėjas A. Reneckis naujų rodinių iš Čikagos lietuvių gyvenimo dar nežada. Antradieniais numatoma rodyti anksčiau per ALT rodytas geresnes laidas, o rugsėjo-spalio mėnesiais perduoti Andriaus Tapino jo kelionėje po Ameriką sukurtas programas. A. Tapinas Lietuvos valstybinei televizijai yra paruošęs 5 laidas, kurios "Amerika nematytoji" vardu jau pradėtos rodyti Lietuvoje.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos vyskupas lankėsi lietuvių parapijose. Liepos 19 d. lietuviškiausiam Connecticut valstijos Waterbury mieste, Šv. Juozapo šventovę aplankė ir Mišias atnašavo Hartfordo arkivyskupas H.J. Mansell. Jis pažadėjo padaryti viską, kad seniausia Naujojoje Anglijoje lietuvių įsteigta parapija nebūtų uždaryta. Liepos 31 d., į Niujorko Apreiškimo šventovę atvyko Bruklino vyskupas N. DiMarzio italų kilmės. Jis taipogi atnašavo Mišias, kuriose dalyvavo daug tautiečių, atvykusių iš apylinkių. Pamaldose gražiai giedoję lietuvių chorai. Po pamaldų buvo galima pasikalbėti su vyskupu. Niujorko LB apygardos pirm. R. Žakaitė niujorkiečių vardu paprašė vyskupą į Apreiškimo parapiją paskirti lietuvių kunigą. Pastarasis į klausimą tiesiogiai neatsakė, tačiau pažymėjo, kad lietuviai nebus skriaudžiami ir šventovės pamaldose skambės lietuvių kalba. (*Amerikos lietuvis*, 2005 m., 32 nr.)

Japonija

"EXPO 2005" parodoje, Aichi mieste Japonijoje, liepos 5-7 d.d. buvo švenčiama Lietuvos valstybės diena. Paroda pasipuošė Lietuvos trispalvėmis. Kiekvienam Lietuvos paviljono lankytoji buvo įteikta Lietuvos vėliavėlė. Meninei programai atlikti iš Lietuvos atvyko folkloro šokėjų, operos solistų, džiazo muzikos atlikėjų, simfoninis orkestras; Lietuvos ambasada Japonijoje pakvietė ir tautinių šokių ansamblį "Spindulys" iš Los Angeles miesto. Lietuvos paviljonas buvo užimtas aukštų svečių iš Lietuvos. Pasak "Spindulio" šokėjų, kaip rašoma *Amerikos lietuvių*, 2005 m. 32 nr., buvo sunku atsistebėti japonų tolerancija, mandagumu ir jų smalsumu. Jie veržėsi prie lietuvių norėdami juos pakalbinti. "Spindulio" šokėjai taipgi buvo priimti Lietuvos ambasadoje. Ambasadorius A. Kedzys juos ir buvo pakvietęs dalyvauti parodoje "EXPO 2005".

Prancūzija

Netoli Paryžiaus liepos 29 d. Seine upėje nuskeno vairuotojas A. Katakinas, 50 metų amžiaus. (O jo brolis J. Katakinas, žinomas baleto šokėjas ir pedagogas Lietuvoje, 54 metų amžiaus, prieš porą mėnesių nusizudė). Niekada nesiskundęs sveikata ir mokėjęs gerai plaukti, po sunkios darbo dienos su dar dviem vairuotojais iš Lietuvos nutarė išsimaudyti Seine upėje. Susirado prie upės nuošaliai vietą. A. Katakinas antrą kartą nėrė į upės gelmę ir neiškilo. Skenduolio kūną surado atvažiuavę prancūzų nariai. Našlė Genovaitė Katakiniene nesutiko leisti savo vyro palaikų sudeginti. Ji nori lietuvišku papročiu palaidoti Rozalimo kapinėse, Pakruojo rajone. Dar rugpjūčio 6 d. ji nežinojo, kada jos vyro kūną leis parvežti į Lietuvą. Pasak dip-

lomatų, tvarkant palaikų pargabenimą pritrūko dviejų svarbių dokumentų. Tačiau Vilniaus laidojimo įstaigos darbuotojams pažadėta iš Paryžiaus, kad biurokratinės kliūtys bus įveiktos. (*Lietuvos rytas*, 2005 m., 181 nr.)

Britanija

Lietuvių šiame krašte daugiausia gyvena Londone ir nuo jo nepertoliausiai kituose miestuose. Palyginti nemažai lietuvių gyvena Northampton mieste, tik kelios valandos kelio nuo Londono. Čia lietuviai, kaip rašoma *Mūsų pastogėje*, 2005 m. 30 nr., darbuojasi gamyklose, sandėliuose, šiltnamiuose ir gerai uždirba. Kai kurie iš jų tvirtina, kad daugiau algos gauna nei Lietuvos prezidentas. Taipgi jie netiki Lietuvos ateitimi, peikia savo gyvenimą tėvynėje, vadindami ją alkaną egzistencija. Northampton galima sutikti įvairių žmonių iš Lietuvos: vyrų, moterų, jaunesnių ir senesnių, baigusius aukštuosius mokslus ir paprastų tautiečių. Atvykę visi ieško darbo ir dauguma jų suranda, reikalaujantį nemažų fizinių jėgų ir ištvermės, bet gerai apmokamą. Pvz. lietuvis darbuotojas, mažiausiai pusmetį išdirbęs, gauna 3000-4000 litų per mėnesį, o jei gauna nuolatinį darbą, atlyginimas siekia nuo 5000 iki 7000 litų per mėnesį. Pragyvenimas Northampton apylinkėse nėra brangus. Daugiausia išleidžiama kambario ar buto nuomai. Ypač pigūs vartoti daiktai: televizoriai, skalbimo mašinos, dviračiai ir kt. Tačiau ir vadina mąjį juodą darbą kartais nelengva gauti. Juo labiau, kad jo ieško būriai lenkų, rusų, ukrainiečių, moldavų ir kitų. Nemažai kitų tautybių turi lietuviškus pasus. Tokie vengia bendrauti su lietuviais. Yra tautiečių, kurie žada grįžti į Lietuvą, bet tokių tik mažuma.

Australija

A.a. Balys Mazgelis, sulaukęs senyvo amžiaus, mirė Sidnio mieste ir rugpjūčio 4 d. išlydėtas amžinybėn. Velionis buvo nuoširdus lietuvių bendruomenės darbuotojas, 1954 m. pirmininkavęs Sidnio miesto LB apylinkės valdybai. Vėliau darbovietėje, viename dirbant, jį pagriebė elektros laidas. Pavėluotai išgelbėtas liko visam laikui invalidu. Nepaisant tokios būklės, jis buvo dažnai matomas Lietuvių klube ir jo renginiuose. Rookwood krematoriumo patalpose australas kunigas klebonas, kurio šventovėje meldžiasi lietuviai, sukalbėjo laidojimo maldas, o velionį išlydėjęs i - *Tėve mūsų* lietuviškai. Dalyvavo nedaug žmonių, ir *Mūsų pastogės* (31 numeryje) korespondentas stebisi, kodėl nebuvo tarta jokio atsisveikinimo žodžio, nors velionis yra buvęs LB apylinkės valdybos pirmininku. J.A.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk.0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS
Asmenines nuo4.70%
nekiln. turto 1 m.4.70%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

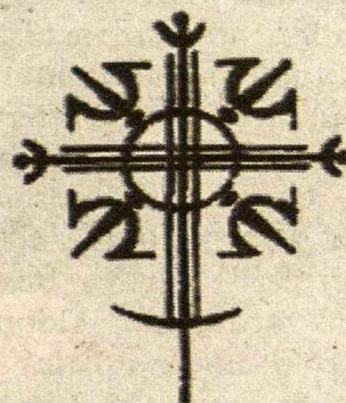
LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Atsiliepė gyva, viltį kelianti daina

Šiaurės Amerikos lietuviai chorvedžiai susirinko Dainavos stovyklavietėje Dainų šventės seminarui rugpjūčio 18-20 d.d.
Ntr. N. Benotienės

FAUSTAS STROLIA

Grįžau sužavėtas po Dainų šventės seminaro į namus. Kiek daug per dvi dienas padaryta! Kokie šaunūs vadovai, kaip atidžiai seminaras išplanuotas, medžiaga paruošta ir kokie imlūs, ne tik gabūs, bet ir stipriai muzikiniai pasiruošę seminaro dalyviai!

Greičiausiai buvau pats vyriausias seminaro dalyvis. Nors tai gali atrodyti kaip liūdnas faktorius, vis dėlto malonu patirti, kad šiame žemyne ir po mūsų lietuviška daina tikriausiai bus dar ilgai gyva ateinančiose Dainų šventėse.

Seminaras įvyko Manchesteryje, MI, Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 18-20 d.d. Buvo suvažiuavę apie 40 chorvedžių, tarp jų ir keletas gabių choristų. Repertuarą kruopščiai paruošė Dainų šventės meno vadovė Rita Kliorienė iš Klyvlendo, o seminaro programą paruošė ir vadovavo Dalia Viskontienė iš Toronto. Nuo vyriausio ligi jauniausio chorvedžio kiekvienam buvo iš anksto pavesta pasiruošti diriguoti po dainą ar kitą, todėl programa vyko sklandžiai, be netikėtumų. Prie seminaro sėkmės prisidėjo profesionali akompaniatorė Olivija Urbonaitė, kuri ne tik gerai pasiruošė, bet ir prie kiekvieno dirigento mosto prisitaikė!

Didžiausias džiaugsmas

Dainų šventės muzikai. Iš kairės: Dalia Viskontienė, Darius Polikaitis, Rita Kliorienė
Ntr. N. Benotienės

buvo patirti, kiek daug turime gerai pasiruošusių dirigentų! Seminaras Viskontienės buvo pravestas labai profesionaliai, už kiekvieną pozityvią dalyvių pastangą, buvo apdovanoti prizais ar pažymėjimais. Tai pakeldavo darbo nuotaiką. D. Viskontienės prizus, humoristiškai ir grakščiai atliko Kristina Kliorytė.

Seminarą iš arčiau stebėjo Lietuvių Bendruomenės atstovas p. Dzikas. Seminaro pabaigoje atvyko 2006 m. įvyksian-

čios Dainų šventės organizacinio komiteto pirmininkas dr. Audrius Polikaitis, kuris ir pats įsijungė į dainavimą ir kvietė dalyvius kelti klausimus apie viską, kas surišta su Dainų švente. Niekas nesivaržė – kėlė klausimus. Visi pajutome, kad šventė tikrai atsakingose rankose ir viskas daroma, kad iš 15 metų sąstingio vėl pabustų ir atsilieptų daina. Todėl taip prasmingai parinktas 8-osios Dainų šventės šūkis *Atsiliepk daina*.

Garsaus dainininko šventė

JURGITA KVILIŪNAITĖ

Sekmadienį, liepos 24-ąją, dainininkas ir verslininkas Žilvinas Žvagulis šventė 40-metį. Iš pradžių surengė koncertą Palangos vasaros estradoje, į kurį pakvietė visą būrį scenos žvaigždžių, vėliau šventė persikėlė į užmieščio pramogų centrą "Virkštininkų dvaras" netoli Vidmantų (Kretingos raj.). Į Palangos vasaros estradą susirinkusiems gerbėjams bei draugams staigmeną pateikė ir pats jubilatas. Dainininkas, kaip ir buvo žadėjęs, nusikirpo ilgus plaukus. Įdomiausia tai, kad kirpėjas Jurijus Levčenkovas Ž. Žvagulio šukuoseną pakeitė per 6 min. 35 s. kybodamas ant skersinio žemyn galva.

Nuo 20 iki 40 litų kainavę bilietai į jubiliejinį koncertą buvo išparduoti likus kelioms dienoms iki renginio. Populiarusis dainininkas būtų surinkęs ir dvigubai tiek žiūrovų, tačiau nusprendė antro koncerto atsisakyti.

Vos išėjęs į sceną Ž. Žvagulis sulaukė audringų ovacijų, žiūrovai šiltai palaikė ir koncerto svečius, kurių dainininkas pasikvietė itin daug. Daug įžymių žmonių buvo galima pamatyti ir žiūrovų salėje. Labiausiai iš minios išsiskyrė krepšininkai Šarūnas Marčiulionis ir Arvydas Sabonis. Aukštaūgius netruko pastebėti ir juos kitiems svečiams pristatyti koncertą šmaikščiai komentavusi aktorės Astos Baukutės herojė Apolonija.

Žiūrovus linksmino grupės "Tabasco", "Dreams", dainininkai Rytis Cincinas, Edmundas Kučinskas, Arina, Birutė Dambrauskaitė, Gytis Paškevičius. Ypač šiltai žiūrovai priėmė Ž. Žvagulio duetus su Andriumi Bravo, Tomu Auguliu, Arūnu Valinsku. Bene daugiausia ovacijų sulaukė pirmą kartą šiemetiniuose "Bravo" apdovanojimuose debiutavęs tercetas – jubilatai Ž. Žvaguliui. E. Kučinskui ir R. Cincinui publika neleidė nultipti nuo scenos tol, kol jie nepakartojo šlageriu tapusios dainos *Kai verkia vyrai*.

Dovanos, gėlės ir linkėjimai jubilato adresu ėmė plaukti jau koncerto metu. Ypač daug atlikėjas gavo gėlių – koncerto pabaigoje sce-

na puošė dešimtys puokščių.

Kaip ir žadėjo, Ž. Žvagulis koncerto pabaigoje į sceną išėjo pakeitęs šukuoseną. Dainininkas jau nuo 25-erių kas 5 metus nusikerpa plaukus per savo gimtadienius.

Didžiausią staigmeną dainininkui koncerto pabaigoje pateikė žmona Irena. Bedainuodama vieną iš savo kūrinių Irena paėmė Žilviną už rankos ir nusivedė nuo scenos. Išėjusi iš scenos dainininkė ėmė bėgti link pievos, kurioje laukė skrydžiui paruoštas oro balionas, už rankos tempdama 40-metį švenčiantį sutuoktinį. "Kur tu mane vedi?" – nustebęs klausinėjo Ž. Žvagulis.

Pakelti balioną į orą pilotui dėl smarkaus vėjo iš tiesų nebuvo lengva. Kai Žilvinas ir Irena pagaliau pakilo skrydžiui, salė jubilatui dainavo *Ilgiausių metų*.

Kol Žilvinas kartu su žmona mėgavosi gimtadienio dovana, svečiai rinkosi į jubiliejaus puotą "Virkštininkų dvare", kur jų laukė įvairiausiais patiekalais bei prabangiais gėrimais nukrauti stalai. Kai jubilatas su žmona pagaliau atvyko į vakarėlį, prie jo iš karto nusidriekė ilgiausia sveikintojų eilė. Vieni svečiai dovanojo brangias, kiti praktiškas, treči – šmaikščias dovanas. Bene brangiausia dovana – 32 tūkst. litų kainuojanti vardinė laikrodžio "Eloga by Sabonis" įteikė krepšinio legenda A. Sabonis. Jo kolega Š. Marčiulionis atlikėjui dovanojo brangų keptuvą.

Šmaikščią dovana – kaspinu perrištą gyvą triušiką – atlikėjui padovanojo magijos teatro "DiArchy" artistai brolis ir sesuo Arvydas ir Diana Gaičiūnai, kurie vieną savo triukų pademonstravo koncerto Vasaros estradoje metu. Šia dovana itin džiaugėsi jubilato jauniausias sūnus 5-metis Vakarė, kuris triušiką stengėsi parodyti visiems vakarėlio svečiams, kurių buvo susirinkę kone pusantro šimto. Svečiams koncertavo grupės "Angelas", "Dreams", "Pelenai".

Žilvino Žvagulio ir Irenos Starošaitės-Žvagulienės koncertas Kanadoje įvyks spalio 1 d. Toronto Lietuvių Namuose.

(Sutrupinta iš *Amerikos lietuvio* nr. 32 (275))

A.a. Aldona Irena Brazdžionienė
1912.VII.11-2005.VII.16

Poetas Bernardas Brazdžionis ir po 3-jų metų nuo jo mirties Kalifornijos lietuvių labai pasigendamas, minimas. O šiemet mirė ir jo 93-jų metų našlė Aldona Brazdžionienė. Po vyro mirties ji gyveno pas dukraitę Dalytę, jos gražioje šeimoje. Jauniausias – ketvirtas – jos kūdikis, gimęs tuoj po Senelio ("Tėtuko") mirties, buvo pakrikštytas Bernardo vardu. A.a. Aldona mirė 2005 m. liepos 16 d. Poeto mirties 3-čia sukaktis buvo 2005 m. liepos 11 d. A.R.

PROFESORĖ MARIJA GIMBUTIENĖ ... iš laiškų ir prisiminimų. Toks įvardinimas naujos knygos, šiemet (2005) išleistos Lietuvoje. Gražiai išleista – didelė, pusiau albuminio formato knyga, su daugeliu nuotraukų iš jos gyvenimo; viršelyje – ypač graži profesorės nuotrauka. Kas norėtų susipažinti ar išgilti, kreiptis į jos dukterį: dr. Živilę Gimbutas, 32780 Spinel Rd., Lucerne Valley, California 92356, USA. A.R.

Žilviną Žvagulį 40-mečio proga pasveikino ir legendinis krepšininkas Arvydas Sabonis su žmona Ingrida

Ntr. iš *Amerikos lietuvio*

Kompozitoriaus kūrinys kompozitoriui

NIOLĖ BENOTIENĖ

Šių metų pavasarį lietuvių bendruomenę Toronte sukrėtė skaudi žinia: po neilgai trukusios ligos netekome muziko, kompozitoriaus, chorvedžio, atlikėjo, akompanatoriaus – Jono Govėdo, kuris ryškiais kūrybiniais deimantais nubarsė savo darbo ir kūrybos kelią tiek anglų, tiek lietuvių visuomenėse. Pasitarus su bendruomenės veikėjais, buvusiais Jono draugais, muzikais, choristais, Toronte buvo įsteigtas memorialinis J. Govėdo chorinės muzikos fondas, kurio aukos bus skiriamos lietuviams kompozitoriams, rašantiems chorinę muziką. Buvo sudarytas fondo komitetas, kurio nariai D. Viskontienė, N. Benotienė, J. Sederavičius, G. Judvytė, R. ir G. Paulioniai nusprendė užsakyti kompoziciją J. Govėdo atminimui.

Šiam darbui buvo pakviestas Lietuvoje gyvenantis kompozitorius Lionidas Abaris. Jo religiniai kūriniai mūsų šventovėse dažnai girdimi ir giedami, o įvairios dainos plačiai dainuojamos ne tik Lietuvoje, bet ir mūsų jaunimo.

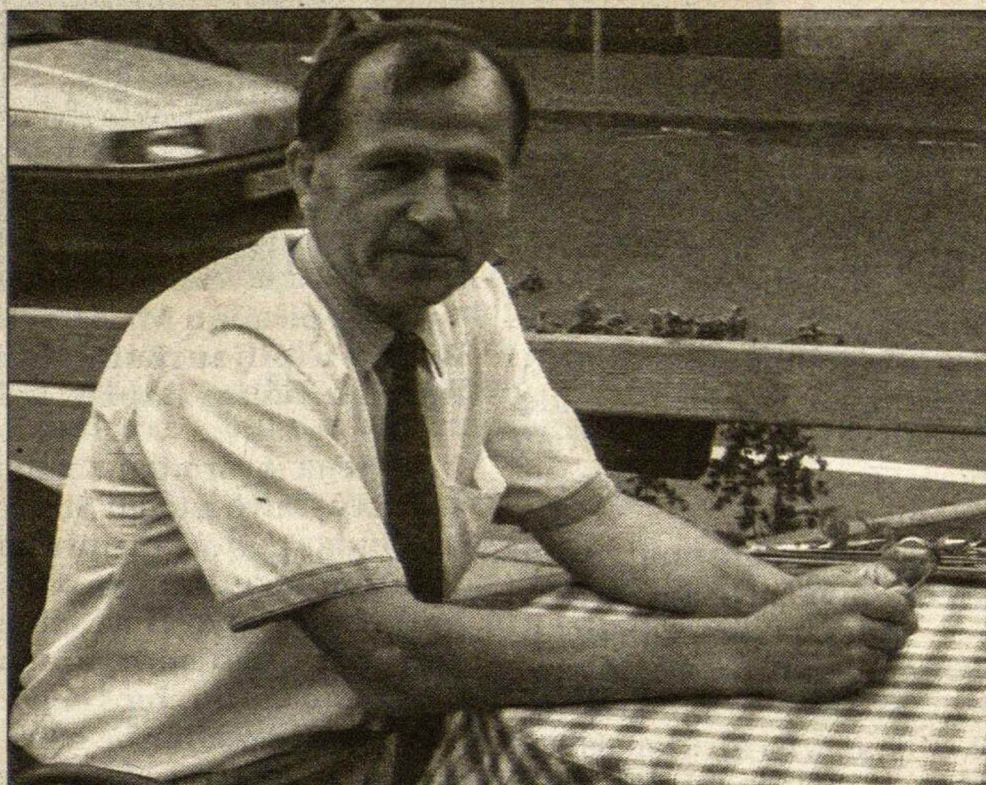
- Kaip jaučiatės gavęs tokį prašymą iš išeivijos muzikų? – viešėdama šią vasarą Lietuvoje, pakalbinau Leonidą Abarį.

- Pirmas dalykas, aišku, pasijaučiau neramiai, nes tai yra didžiulis išipareigojimas ir prieš jus, išeivijos muzikus, ir prieš save, nes tai didelė atsakomybė. Jau antras mėnuo, kai, galima sakyti, vaikščioju su tomis mintimis, su tomis melodijomis, kurios ir atsirast šiam kūrinyje. Visai kitaip jautiesi, kai kuri į nežinią, ir kitas jausmas, kai žinai dėl ko kuri, kam kuri, kokia prasme kuri, kai kuri dėl artimų žmonių, kuriuos pažįsti, matai ir girdi juos jau tame kūrinyje, nes tai yra lydinys viso to, kas susiję su šituo asmeniu.

- J. Govėdo netektis giliai palietė ir vyresnius, ir jaunesnius žmones, kuriuos jis pažinojo, su kuriais bendravo. Ar jums teko pergyventi panašią netektį?

- Mes turėjome skaudžių išgyvenimų irgi savo chore. (L. Abaris yra Vilniaus jėzuitų gimnazijos muzikos mokytojas ir choro vadovas). Pernai vasaros pabaigoje palaidojome mergaitę 12-tokę. Tik po išleistuvių šiais metais visai neseniai palaidojome vienos dainininkės mamą, jauną moterį. Tos netektys mums primena, kad turime branginti gyvenimą, kad turime branginti vienas kitą. Žmogus iškeliauja į amžinybę, ir tu jam nepa-

sakysi nei ačiū, nei prie jo prisiglaus, nei atsiprašysi. Kai atsiduri tokiam momente, tai nublanksta visos problemos, nesusipratimai ir tada pagalvoji, kokie visa tai yra niekai prieš tą didžiausią dovaną – gyvenimą ir mane supančius žmones. Tai su tokiomis mintimis ir sėdu prie instrumento. Labai norėčiau, kad pavyktų išreikšti ką jaučiu.

Kompozitorius Leonidas Abaris

Ntr. autorės

- Pavyks, neabejoju. Jūs taip giliai, Leonidai, kalbate.

- Pakalbėti nėra sunku, bet gyventi taip, kaip norėtusi, yra žymiai sunkiau.

Užsakymą parašyti kūrinį L. Abaris gavo tuoj po J. Govėdo netekties, o liepos pradžioje jau buvo pradėjęs rašyti Mišias šv. Jono garbei. Rugsėjo pabaigoje, grįždamas Kanadon, parvežiau baigtą kūrinį, kurio viršelyje užrašyta: *Mišios (nr. 16) šv. Jono garbei, mišiam chorui ir vargonams. Dovana a.a. Jono Govėdo atminimo įamžinimo fondui. Su pagarba – L. Abaris.*

Dažnai tokie fondai, dėkodama L. Abariui sako D. Viskontienė, sublizga vienu ar kitu atliktu darbeliu ir išnyksta. Mūsų visų pareiga, kad šis a.a. J. Govėdo atminimo fondas remtų ir suaugusių, ir jaunimo repertuarą. Jonas turėjo talentą pažinti vaikus, mokėjo su jais bendrauti.

Jaunimas jį suprato ir mylėjo, todėl ir vaikams yra parašyta daug kūrinų, bet beveik visi jie anglų kalba. Dabar sekantis šio fondo komiteto rūpestis turėtų būti nukreiptas į vaikų ir jaunimo repertuaro plėtimą. Ir kad ši veikla būtų tęsiama kaip neužmirštas atminimas a.a. J. Govėdo asmenybės ir kūrybinio palikimo.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Elenos Gaputytės (1927-1991), lietuvių išeivijos dailininkės kūrybą Lietuvoje pristatė pirmą kartą Lietuvos dailės muziejus. Nuo liepos 11 iki rugsėjo 21 dienos Vilniaus paveikslų galerijos langytojais galėjo pamatyti dailininkės unikalius kūrinius, vadinamus instaliacijomis. Iš Joniškio kilusi E. Gaputytė 1944 metais pasitraukė į Vakarus. Baigusi Eichstaetto lietuvių gimnaziją I-ja laida, studijavo Freiburgo universitete bei Dailės ir amatų mokykloje. Vėliau atvyko į Kanadą, mokėsi Montrealio dailės mokykloje ir Ontario meno kolegijoje. 1953-1955 m. studijas tęsė Europoje. Paryžiaus Aukštojoje valstybinėje dailės mokykloje studijavo pas žinomus skulptorius Marcel Gimoną ir Constantin Brancusį. Nuo 1956 m. gyveno D. Britanijoje, St. Ivo mieste, vėliau Londone, kur dėstė skulptūrą Londono universiteto meno kolegijoje, kūrė sintetizuotų formų figurines skulptūras iš bronzos, terakotos, alebastro, dalyvavo parodose.

Posūkis menininkės kūryboje įvyko 1975 m. stažuojantis Chelsea meno mokykloje Londone. Tuomet ji sukūrė netradicinei *Sculpture continuum* meno rūšiai priskirtiną *Mano vaikystės kalendorių*. 1981 m. sukūrė pirmąją instaliaciją *Viešpaties malda*: iš jūros akmenukų sudėliojo spiralę, kurioje kiekvienas akmuo žymėjo *Tėve mūsų* maldos žodį. Ši instaliacija buvo parodyta Graikijoje ir 1983 m. prie buvusios Berlyno sienos. Beveik visos E. Gaputytės instaliacijos skirtos II Pasaulinio karo atminimui: *Taikos šviesos* (1981), *Tylus liudijimas* (1984), *Antrajame pasauliniame kare žuvusiųjų atminimui* (1985), *Pranašystė. Po 50 metų* (1989). Perskaičiusi lietuvių tremtinės atsiminimus apie gyvenimą gulage prie Laptevo jūros, sukūrė instaliaciją *Už arktinio rato – Trofimovsko aukoms atminti* (1990). Jau po dailininkės mirties 2002 m. jos bičiuliai išleido knygą *Susitaikymas* su E. Gaputytės instaliacijų nuotraukomis.

Šią vasarą Anykščiuose paminėta vyskupo, poeto Antano Baranausko gimimo 170-tos metinės ir Anykščių miesto 656 metų sukaktis. Tą progą liepos 29 dieną šv. Mato šventovėje įvyko kompozitoriaus Felikso Bajoro naujo kūrinio *Po šituo stogu* premjera. Anykščiuose vaikystę praleidęs kompozitorius ypatingą dėmesį skiria panaudotam A. Baranausko tekstui, kuris pristatomas anykštėnų tarme. "Atrodo, lyg pats poetas nusišveičia ir kalba paprastais žmogeliams. Jis kalbėjo aiškiai, paprastai ir naiviai, kad paprasti žmonės suprastų", – sakė F. Bajoras.

Kūrinį "Po šituo stogu" atliko svečiai iš Vilniaus: choras "Aidija", vadovaujamas Romualdo Gražinio, ir šv. Kristoforo kamerinis orkestras, kuriam vadovauja prof. Donatas Katkus. 70 metų kompozitorius F. Bajoras yra sukūręs operą *Dievo avinėlis*, oratoriją *Varpo kėlimas*, simfonijų, instrumentinių ir vokaliųjų kūrinių, religinės muzikos, pramoginių dainų, mu-

zikos dramos, pantomimos spektakliams, kino filmams, harmonizavęs lietuvių liaudies dainų. 2001 metais kompozitorius buvo apdovanotas Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija.

Goeteborg knygų mugėje šiemet garbės viešnios teisėmis pakviesta Lietuva rengiasi Švedijos visuomenei pristatyti savo kultūrą. Rugsėjo 29-spalio 2 dienomis dėmesys bus skiriamas lietuvių šiuolaikinei literatūrai ir jos kūrėjams. Ją pristatys net septyniolikos lietuvių rašytojų būrys. Specialiai ta proga numatyta išleisti septynis naujus šiuolaikinių lietuvių autorių knygų vertimus. Iki rugsėjo pabaigos švedų kalba išeis dvi Sigito Parulskio knygos, romanas *Trys sekundės dangaus* ir poezijos rinktinė *Marmurinis šuo*, Jurgos Ivanauskaitės romanas *Ragana ir lietus*, Jurgio Kunčino *Tūla*, šiuolaikinės lietuvių trumposios prozos ir poezijos antologijos.

Juozo Lukšos-Daumanto atsiminimų knygos *Partizanai* rengiama antroji laida, nes pirmoji susilaukė didelio švedų susidomėjimo ir buvo greitai išpirkta. Didžiąją dalį lietuvių autorių kūrinių išvertė labai produktyvus vertėjas iš lietuvių kalbos Jonas Oehman, o verčiant poeziją talkino Lietuvos kultūros atstovė Liana Ruokytė. Knygų mugėje pristatomos ir anksčiau (nuo 2000 metų) išleistos Herkaus Kunčiaus, Nijolės Miliauskaitės, Tomo Venclavos, Sigito Gedos, Eugenijaus Ališankos, Sigito Parulskio ir kitų autorių knygos švedų kalba, taip pat geriausi Lietuvos knygų leidybos pavyzdžiai, vaikų literatūros leidiniai, kaip rašytojo Vytauto V. Landsbergio ir dailininkės Sigutės Ach naujausios knygos.

Klaipėdos savivaldybės kultūros magistrų vardus kasmet suteikia labiausiai kultūrai ir menui nusipelnusiems klaipėdiečiams. Kartu su titulu įteikiamas ir deimantinis žiedas, pagamintas Pilies muziejuje saugomo renesansinio žiedo pavyzdžiu, kurio vertė apie 4,500 Lt. Šiemet kultūros magistras tapo Dramos teatro vyriausias režisierius Povilas Gaidys ir džiazo muzikantas Vytautas Grubliauskas. Anksčiau kultūros magistrų titulai teko istorikui dr. Jonui Geniui, dailininkui prof. Algiiui Kliševičiui, aktoriiui Vytautui Paukštei, dirigentui Stasiui Domarkui, poetui Gintarui Grajauskui ir muzikologei prof. Daivai Kšanienai. G.K.

Paminklas kalbininkui Kazimierui Būgai Dusetose (skulpt. Br. Vyšniauskas) Ntr. G. Kurpio

Seniai nebuvo namuose...

Seniai nebuvo
Namuose,
Pavargus
Sapnuos sugrįžtu.
Po rudens
Saule šviesia
Skaičiuot
Basakojų gandrų...

Vaikystės laukuos
Jie vieni
Nupjautą atolą
Braidys,
Žerės gyvybe
Atminty
Vaikystės skalsus
Šuliny...

Seniai nebuvo
Namuose,
Seniai jau, seniai
Parėjau...
Po tėviškės
Meile šviesia
Seniai
Nebuvau...

Valerija Vilčinskienė

Gera būti su mama Kernavės jubiliejaus šventėje

Ntr. S. Sajausko

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.
p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1
v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki
8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.70%
2 metų term. indėlius	2.05%
3 metų term. indėlius	2.30%
4 metų term. indėlius	2.55%
5 metų term. indėlius	2.90%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.10%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.25%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.50%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.	2.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	5.50%
Sutarties paskolas	
nuo	5.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu	
nuošimčiu	
1 metų	4.30%
2 metų	4.60%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu	
nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.50%

Duodame CMHC
apdraustas nekilnojamo
turto paskolas

Duodame komercines
nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS IŠTEIGĖ KOLEGIJOS IR UNIVERSITETO STUDENTAMS STIPENDIJŲ FONDA

DEŠIMT STIPENDIJŲ:

viena - \$1,500
devynios - po \$1,000
PRAŠYMUS ĮTEIKITE
IKI RUGSĖJO 30 D.

[vertinant prašymus bus atsižvelgta į mokslo pasiekimus
ir studento dalyvavimą bendruomenėje]

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Montrealio lietuvių akademinis sambūris

JURATĖ CIPLIAUSKAITĖ- TANNER

Idėja steigti Lietuvių akademinį sambūrį gimė 1949 metų vasarą YMCA patalpose, kur mūsų jaunimas rinkdavosi, nes buvo mielai priimamas tų patalpų direktoriaus Mr. Taylor ir Anastazijos Tamošaitienės. Pastaroji buvo gavusi kambarį audimui ir kilimų rišimui ir mielai mokė visus, kas domėjosi lietuviška tautodaile. Svarbiausias tikslas to jaunimo, betgi, buvo gauti darbą, kuo greičiau išmokti anglų kalbą ir grįžti į akademinį gyvenimą. Siekimas tolimesnio akademinio išsilavinimo ir norėjimas likti draugiškoje jaunimo grupėje davė idėją sudaryti kultūrinį vienetą ir suburti visus panašius interesus turinčius asmenis.

Nors dalis būsimųjų sambūriečių atvažiavo iš Europos jau su akademiniiais diplomais, didžiuma buvo vos baigę gimnaziją ar tik pradėję studijas Vokietijoje. Visi atvažiavusieji į svetimą kraštą neturėjo jokių santaupų, daugelis buvo be tėvų ir globėjų. Buvo galimybės dirbti vakarais ar naktimis ir studijuoti dienos metu, arba atvirkščiai. Norėjosi atsiremti į tuos pačius tikslus turinčius asmenis, reikėjo savitarpio paskatinimo.

Iš pradžių buvo išrinkta laikina valdyba įstatų paruošimui ir visos organizacinės struktūros išdirbimui. Sambūrio statusas buvo labai kruopščiai parengtas ir priimtas 1950 metų pavasarį rimtai svarstant ir demokratiniu būdu balsuojant už kiekvieną punktą. Pirmajame statuto paragrafe buvo pabrėžta: "Montrealio lietuvių akademinis sambūris bus nepartinis akademinis susibūrimas, siekias sujungti įvairių ideologinių įsitikinimų abiturientus, studentus, studijas baigusius ir kitus šio statuto reikalavimus atitinkančius asmenis".

Sambūriečių tikslas buvo gilintis mokslinėje ir kultūrinėje srityje, remti visas už Lietuvos laisvę kovojančias organizacijas bei pavienius asmenis. Veiklos plane buvo numatyta ruošti susirinkimus bent kartą per mėnesį. Beveik visi nariai skaitė paskaitas iš eilės, buvo ruošiami minėjimai, Naujų metų sutikimai, išvykos į muziejus, kultūrinės vietoves ir gamtą. Laikas nuo laiko susirinkimai buvo pajaujinami neperiodinio laikraščio *Kočelo* humoru. Retkarčiais buvo kviečiami svečiai paskaitoms ir diskusijoms. Gal įdomiausia, kad tie visi "be cento" studentai nesijautė vargšais. Gaunamos žinios studijuojant ir dalinantis tomis žiniomis su kitais jiems leido jaustis turtingais. Tad Sambūris sudarė sąlygas visapusiškai asmens raidai.

Viena iš pirmųjų MLAS valdybų. Sėdi iš kairės: Henrikas Nagys, Birutė Cipliauskaitė, Stasys Naginionis; stovi: Leonas Barauskas, Juozas Dapkus ir Petras Lukoševičius

Viena iš pirmųjų Sambūrio užduočių buvo įsteigti Stipendijų fondą, padėti pirmiesiems "be cento" studentams pasiskolinti ir apsimokėti už mokslą. Taip pat buvo suorganizuoti braižytojų kursai. Juos lankę asmenys turėjo galimybę gauti geresnį darbą. 1952 metais buvo įsteigta Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija. Sambūriečiai išipareigojo padengti visas premijos ir jos įteikimo išlaidas. Veikalai buvo kruopščiai atrinkami į komisiją, kviečiant vertintojų, šalia sambūriečių, iš Lietuvių bendruomenės ir Rašytojų sąjungos. Nuo 1955 metų buvo paskirta 17 premijų. Jos buvo labai gerai vertinamos pačių rašytojų ir visų kultūrinių bendruomenių.

Steigiant Akademinį sambūrį Montrealio lietuvių visuomenė buvo labai abejinga, nerodė susidomėjimo ir netikėjo, kad tie būsiami studentai sugebėtų tapti akademikais. Jau vos už keleto metų pradėjo nustebti, kai vienas po kito tie studentai baigė universitetus, pradėjo profesinį darbą ir įsijungė į Kanados akademinį gyvenimą. Iš tikro nepaėjo daug metų ir išaugo visa virtinė diplomuotų profesionalų. Apytikriai apskaičiavus, pervartant esamus narių sąrašus, maždaug per 5 ar 6 metus buvo pasiekta šių laipsnių: 1) bakalauro laipsnio – 25 (iš jų buvo 10 inžinierių); 2) magistro laipsnio – 7; 3) daktaro laipsnio – 7.

Šalia individualių pasiekimų, sambūriečiai įsteigė ir vadovavo skautų bei skaučių turtams. Jaunimo vasaros stovykla Laurynijos kalnuose išaugo daugiausia tų pačių sambūriečių dėka: jų darbu ir lėšomis. Eilę metų Montrealis džiaugėsi talentingo sambūriečio Zigmo Lapino įsteigtu lietuviškos dainos, tautinių šokių ir liaudies instrumentų orkestru – "Gintaro" ansambliu. Jau daug metų klausomės kartą į savaitę lietuviškos radijo valandėlės, kurią įsteigė ir ją tęsia jau 43 metus

sambūrietis Liudas Stankevičius. *Nepriklausomos Lietuvos* laikraštis susilaukė ne tik kelių padėjų, bet ir dviejų redaktorių. Bendradarbių gavo kredito unija "Litas", Lietuvių katalikų moterų draugija, lietuvių parapijos komitetas, lietuviškos mokyklos, Lituanistinis seminaras, mokyklų ir skautų tėvų komitetai.

Kaip paskaitininkai ar programų atlikėjai sambūriečiai dalyvavo Montrealyje ir kituose lietuvių telkiniuose Kanadoje. Atsikūrus Nepriklausomai Lietuvai, mūsų akademikai nepaigailėjo savo lėšų ir laiko padėti Lietuvos universitetams savo paskaitomis, organizuojant kredito unių sistemą, ugdant socialinę pagalbos profesiją.

Turime tris narius, kurie buvo apdovanoti valstybiniais medaliais už nuopelnus: Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė – Gedimino ordinu, Liudas Stankevičius – Vytauto Didžiojo ordinu, Birutė Cipliauskaitė – Ispanijos karaliaus Alfonso X el Sabio ordinu su trim kryžiais.

Akademinio sambūrio narių pasiekimai yra reikšmingi. Mes norime, kad jie nebūtų pamiršti. Dėl to dar teberenkame dokumentus, susijusius su Sambūriu, kurie bus pasiųsti į lietuvių archyvą.

Ruošiamo visuotinį narių susirinkimą 2005 m. rugsėjo 30, penktadienį, 7.30 val. vakaro Aušros Vartų parapijos salėje. Kviečiame visus buvusius narius ir prijauniančius svečius. Labai norėtume, kad dalyvautų dabartiniai jaunieji akademikai, kurie susipažintų su buvusiu Sambūrio veikla ir įneštų naujos energijos veiklai. Bus vyno ir sūrio vakaras. Pagal tradiciją prašome akademikus atsinešti vyno, o akademikes – sūrio. Programoje: 1. Kazio Bradūno laiškas, 2. MLAS dokumentų pasiuntimas į archyvą, 3. mirusių Sambūrio narių, 4. Leono Barausko įkalbėtas žodis plokštelėje, 5. tolimesnė veikla, 6. linksmoji dalis.

SKAITYTOJAI PASISAKO

RINKINYS DIDĖJA

Jau *Tėviškės žiburiuose* rašėme apie Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekoje kaupiamą autografuotų leidinių rinkinį. Džiaugiamės, kad vis daugiau ir daugiau geros valios žmonių atsiliepia į mūsų projektą *Autografuoti leidiniai*. Mus pradžiugino dailininkė Regina Jautokaitė ir menotyrininkė Saulė Jautokaitė. Jos Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekai iš savo rinkinių padovanojo joms kažkada autografuotus įžymių žmonių leidinius. Gavome nemažai labai vertingų dailės, muzikos, literatūros mokslo leidinių.

2005 m. pradžioje gimnazijos biblioteką lei-

diniais parėmė Amerikos lietuvių kultūros-archyvo biblioteka. Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekos darbuotojos dėkingos šios įstaigos vedėjui kunigui Rapolui Krasauskui už dovanotus leidinius. Jo dėka fondas papildytas vertingais literatūros, literatūros mokslo, religijos, istorijos mokslo leidiniais.

Kolekcijoje: kraštiečių, poetės, rašytojos Alės Rūtos, Igno Šeinaus, Kazio Bradūno, Stasio Ylos, Anatolijaus Kairio, Vytauto Volerto, Juozo Daimanto, Keturakio ir kitų autorių leidiniai.

Reda Kiselytė,

Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekos vedėja

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc. **RE**
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SPAUŠTUVĖ

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

Tel. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

"SAMOGITIA"

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
menišškai įriša
knygas bei žurnalus

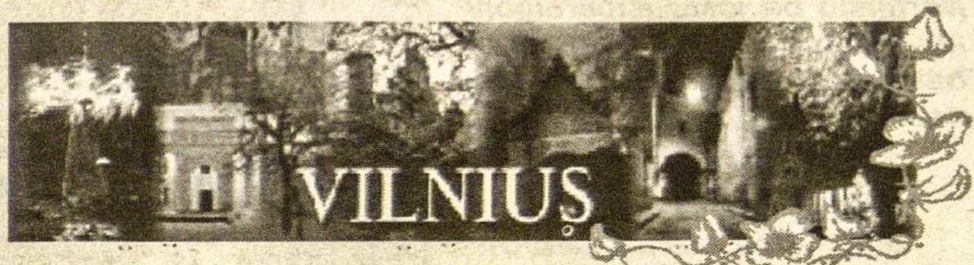
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* off COUPON for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Žinios iš Lietuvos

• Vienas iš Lietuvos krepšinio rinktinės geriausiųjų Arvydas Macijauskas yra susižeidęs. Spėjama kad jam yra įtrūkės kojos raumuo.

• Turkijoje 30-ose Europos moterų krepšinio čempionato pirmosiose rungtynėse B grupėje Lietuvos rinktinė po atkaklios kovos 74:69 nugalėjo praėjusių pirmenybių bronzos medalių laimėtojas Ispanijos krepšininkes, bet 74:77 pralaimėjo antrąsias pirmenybių rungtynes Serbijos-Juodkalnijos rinktinei.

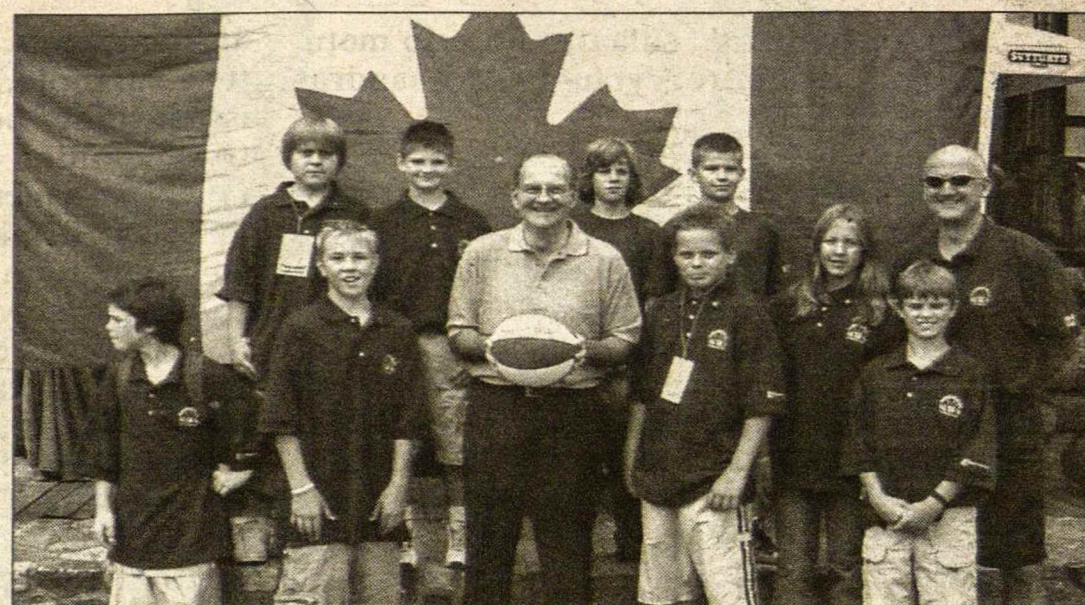
• Atrankos varžybose į 2006 m. pirmenybes Serbijoje ir Juodkalnijoje Lietuvos rinktinė 2:0 nusileido serbų futbolininkams. Tarptautinės futbolo istorijos ir statistikos federacijos (IFFHS) paskelbtoje naujoje geriausių futbolo klubų klasifikacijoje Lietuvos čempionas Kauno FBK "Kaunas" tarp 351 klasifikuotų komandų užima 115-ąją vietą.

• Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) paskelbtame geriausių šio sezono šalies sportininkų įvertinime tapo dukart olimpinis ir dukart pasaulio čempionas, disko metikas Virgilijus Alekna, o tarptautinės lengvosios atletikos federacijų dr-jos (IAAF) paskelbtoje viso pasaulio sportininkų klasifikacijoje Virgilijus tarp vyrų penktąją vietą dalijasi su JAV vidutinių nuotolių bėgiku B. Jackson. IAAF ratifikavo Austros Skujytės pasaulio dešimtkovės rekordą (8358 tšk.), kurį balandžio 14-15 dienomis daugiakovininkų varžybose JAV pasiekė Atėnų olimpiu žaidynių vicečempionė. Vokietijoje vykusiose 12-osiose tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose "Stadionfest" Lietuvos atstovė Irina Krakoviak 800 m bėgimo nuotolį užbaigė ketvirta, ji įveikusi per 2 min. 3,10 sek.

• Pasaulio galiūnų čempionato atrankos varžybose Sao Paulo (Brazilija) Lietuvos atstovas Vidas Blekaitis užėmė penktąją vietą ir laimėjo kelialapį į rugsėjo 24-25 d.d. Kvebeke vyksiančias tarptautines pirmenybes.

• Kaunietis burlentininkas Arūnas Rinkevičius burlente perplaukė Baltijos jūrą. Pradėjęs plaukimą Šventojoje, jis po 10 valandų 25 minučių pasiekė Švedijai priklausančią Gotland salą. V.P

SPORTAS

Toronto "Aušros" klubo 12-mečių krepšinininkų grupė su Kanados atstovu Vilniuje Brian Herman (viduryje) Kanados dienos proga. Treneris V. Šimkus (dešinėje) Ntr. J. Kuliešiaus

Vytautas Dubickas tolimoj šiaurėj, prie St. Joseph's Lake su lydekom ir lydekaitėmis (pickerel)

"Anapilio" žinios

Lietuvių sporto klubo "Anapilis" 2005-2006 metų sezonas prasidės rugsėjo 19-20 d.d. Užsiėmimai vyks: pirmadieniais 6.30-8 v.v. vaikučiams, gim. 1998-2001 m., treneriai Romas Otto, Mindaugas Leknickas, Jonas Azubalis; 8-9.30 v.v. berniukams, gim. 1990-1995 m., treneris Linas Azubalis; antradieniais 6.30-8 v.v. berniukams, gim. 1996-1997 m., treneriai V. Juzėnas, Stepas Ignatavičius; 8-9.30 v.v. mergaitėms, gim. 1991-1995 m., treneris Linas Šlyka; trečiadieniais 6.30-8

v.v. berniukams, gim. 1996-1997 m., treneriai V. Juzėnas, Stepas Ignatavičius; 8-9.30 v.v. berniukams, gim. 1987-1989 m. ir vyrams, treneris Ričardas Petronis.

Berniukų, gimusių 1996-1997 m., komanda dalyvaus Ontario provincijos "Rep" programoje. Visi lietuvių kilmės žaidėjai, norintys patekti į komandą, prašomi dalyvauti atrankos treniruotėse, kurios įvyks rugsėjo 13-14 ir 20-21 dienomis. Visos treniruotės vyks Anapilio didžiojoje salėje. Dėl tikslesnės informacijos prašom skambinti Pranui Vilkeliui tel. 905 279-1867. P.V.

Bandys susigražinti mokslininkus ir studentus

Penkerių metų sukaktį minintis Užsienio lietuvių rėmimo centras globos ne tik užsienyje mokyklas baigusius ir norinčius Lietuvoje studijuoti tautiečius, bet ir svetur dirbančius Lietuvos mokslininkus. "Susigražinti užsienyje dirbančius mokslininkus ir jų patirtį - strateginis Lietuvos interesas. Mūsų tikslas - padėti šiuo metu užsienyje studijuojantiems arba dirbantiems mokslinį darbą palaikyti ryšius su Lietuvos mokslininkais, talkinti ieškantiems galimybių tęsti karjerą Lietuvos mokslo centruose", - sakė centro direktorius Tomas Žalandauskas. Mokslininkų stažuotėms iš Europos sąjungos (ES) struktūrinių fondų tikimasi gauti 1,5 mln. litų. Juos planuojama panaudoti pakviesti kelis mėnesius padirbėti Lietuvos aukštosiose mokyklose, tyrimų institutuose ar aukštųjų technologijų įmonėse, pragyvenimo išlaidoms apmokėti. 2000 metų rugpjūtį įkurtas Užsienio lietuvių rėmimo centras iki šiol rėmė tik svetur mokyklas baigusius ir norinčius Lietuvoje studijuoti jaunuolius. "Steigdami jį norėjome, kad baigusieji Punsko, Seinų, kitas lietuviškas mokyklas turėtų galimybę studijuoti ne tik Kijeve, Maskvoje, bet ir Lietuvoje, o baigę studijas pasilikti dirbti Tėvynėje", - spaudos konferencijoje sakė Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis.

Užsienio mokyklų atestatus turintiems jaunuoliams stojant į mūsų šalies universitetus sunku konkuruoti su Lietuvoje gyvenančiais bendraamžiais. Užsienio tautiečiai nelaiko valstybinių egzaminų, kurie pas mus yra ir stojamieji. Atestate turintys tik mokyklinių egzaminų vertinimus paprastai nepatenka į valstybės finansuojamas vietas ir turi iš dalies mokėti už mokslą. Pasak Švietimo ir mokslo ministerio Remigijaus Motuzo, pagal ES reikalavimus, per stojamuosius išimčių kitose šaly-

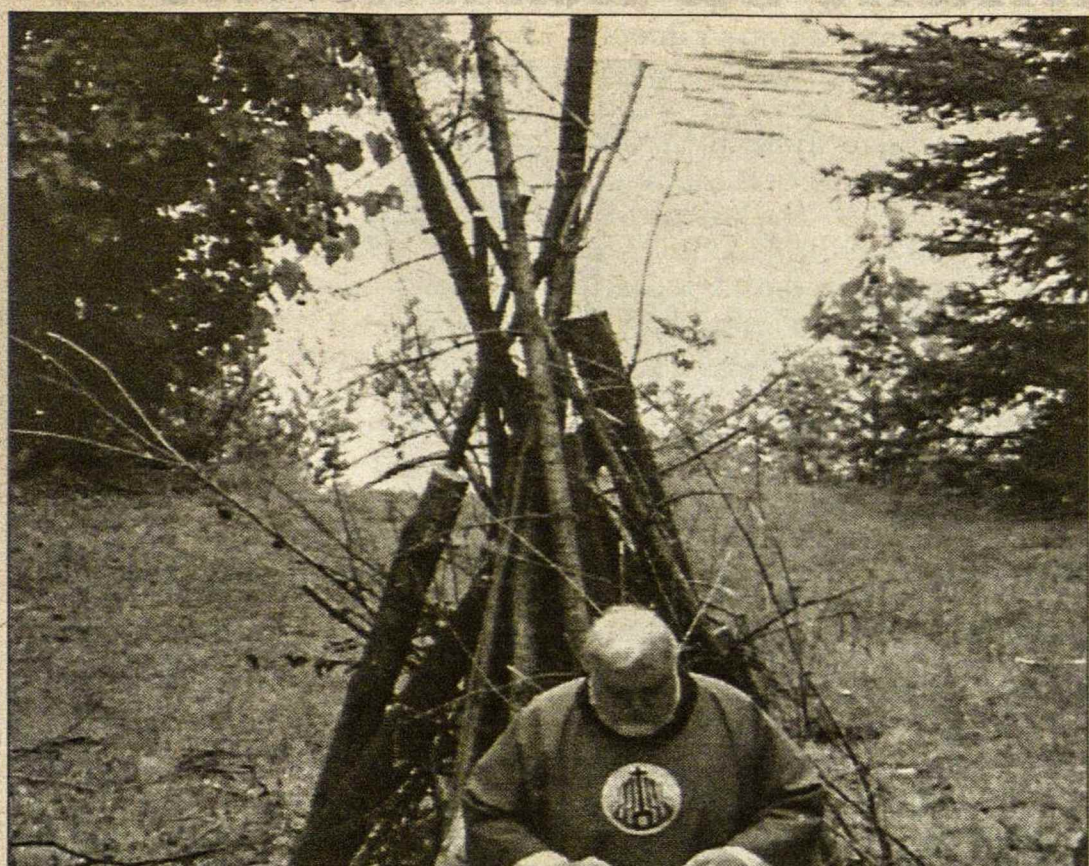
se mokyklas baigusius lietuviams negalima taikyti, nes tai pažeistų lygių galimybių principą. Todėl tokiems jaunuoliams finansinė valstybės parama teikiama per Užsienio lietuvių rėmimo centrą.

Pagal mokslo rezultatus skiriamoms stipendijoms, socialinėms ir vienkartinėms išmokoms mokesčiui už mokslą užsienio lietuviams išleidžiama 200,000 litų per metus. Nuo centro gyvavimo pradžios parama buvo suteikta 227 jaunuoliams. Didžioji dauguma jų - mokyklas baigę Lenkijoje, Gudijoje ir Rusijoje, tačiau yra buvę ir iš egzotiškų šalių, pvz. Urugvajaus. Dauguma užsienio lietuvių vaikų rinkosi studijas Vilniaus universitete, Vilniaus pedagoginiame universitete ir Vilniaus Gedimino technikos universitete, kiek mažiau - Vytauto Didžiojo ir Kauno medicinos universitetuose, kolegijose.

Pasak švietimo ir mokslo ministro, valstybės paramos jau reikia ir Vakarų Europos bei kitose šalyse gyvenančių naujųjų išėvių vaikams. Patirtis rodo, kad jiems taip pat kyla sunkumų, norint tęsti mokslus ar studijas Lietuvoje. Paremti visus Lietuvos piliečius, norinčius studijuoti gimtinėje, nepaprastai lėšų. Šiuo metu centro metinis biudžetas - apie 300,000 litų, iš jų rėmėjų lėšos sudaro tik nedidelę dalį, 2-3 tūkstančius litų. T. Žalandauskas įsitikinęs, kad norinčių paremti užsienyje gyvenančių jaunuolių studijas Lietuvoje yra ir daugiau, tačiau žmonės dar mažai žino apie tokią galimybę ir Užsienio lietuvių rėmimo centro veiklą. Informacija apie pagalbą užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams nuo šiol bus prieinama visiems. Tam pasitarnaus naujas Užsienio lietuvių rėmimo centro tinklalapis www.ulrc.lt

Virginija Grybaitė,
PLB atstovybės Vilniuje administratore

SKAUTŲ VEIKLA

Kun. Vytautas Staškevičius aukoja Mišias šių metų skautų vasaros stovykloje "Romuvoje" Ntr. R.R. Otto

• Numatytos žiemos sezono sueigos: rugsėjo 17 d. registracija Maironio mokykloje; atidarymo iškilminga sueiga rugsėjo 24 d., sueiga tą pačią dieną spalio mėn. 15, 29, lapkričio mėn. 12, 26, gruodžio mėn. 10, 17, skautų Kūčios gruodžio mėn. 18 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo par. salėje. 2006 m. – sausio mėn. 14, 21, vasario mėn. 4, 5 (Vasario 16-tosios iškilminga sueiga, Anapilio salėje), 18, kovo mėn. 4, 5 (Kaziuko mugė Prisikėlimo par. salėje), 25, balandžio mėn. 8, 22, gegužės 6, 27. M.

"Ažuolo-Gintaro" vadovų-ųjų lavinimo stovyklos, įvykusios "Romuvoje" š.m. liepos 23-30 d.d., instruktoriai: pirmoj eilėj iš k. – v.s. G. Plačas, v.s. R. Otto; antroj eilėj – s. V. Rubinski, ps. A. Puzerytė-Viskantienė, s. R. Baltaduonytė-Lemon, v.s. N. Šnipaitė-Johnson, ps. T. Dundzila, v.s. M. Rusinas, s. M. Leknickas, s. A. Simonavičius

"Ažuolo-Gintaro" vadovų-ųjų lavinimo stovykloje, Kanados "Romuvoje", š.m. liepos 23-30 d.d. "tinginiais" pasivadinę stovyklautojai. Iš k. D. Šarūnas, D. Paznekas, M. Anužis, A. Vilkas, A. Ruslys, A. Kasputis Ntr. R.R. Otto

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

JAUNIMO ŽODIS

Trakai - kaip ratai, Kernavė - kaip kirmėlė

SAULIUS SIMONAVIČIUS

Teko man vėl šią vasarą proga aplankyti protėvių žemę. Buvau įpareigotas atstovauti Kanados lietuvių jaunimui dviejuose renginiuose: Trakuose liepos 7-10 dienomis Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininkų suvažiavime ir Europos lietuvių jaunimo sąskrydyje. Abu renginiai vyko tuo pačiu metu skirtingose vietose. Turbūt jau galite įsivaizduoti, koks pasakiškas vaizdas buvo nuo ežero kranto!

Atvykau į Trakus liepos 7 d. ryte. Man buvo pranešta, kad nebūsiu apsistojęs toje vietoje, kurioje vyks PLB pirmininkų suvažiavimas, o būsiu kartu su Europos lietuvių jaunimu. Tai bus puikus forumas, kuriame galėsiu skleisti ateinančio XII-tojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso žinias.

Tą dieną buvo prarastos diskusijos labai unikaliu būdu. Toronte gimęs, Vokietijoje gyvenantis Rimas Čuplinskas pravedė "Laisvos erdvės" seminarą – visai pagal kitokią struktūrą negu temos normaliai pristatomos šiuose suvažiavimuose. Visi norintys pateikė temas, kurias norėjo diskutuoti su kitais. Surinktos temos buvo paskirstytos į tam tikrą darbotvarkę, ir asmuo, kuris pateikė tą temą vedė diskusijas. Bet kas galėjo prisidėti prie diskusijų. Jei ne, tai gali nueiti į sekantį, gal įdomesnį pokalbio ratą, ir tenai prisidėti. Kai robotas laikas baigtas, temos vedėjas surašo protokolą. Tuo būdu per tris valandas buvo mums įmanoma išnagrinėti 12 temų! Pavyzdžiui, viena tema buvo diskutuojama – kaip lietuviai iš Lietuvos gali legaliai dirbti naujame krašte ir tapti to krašto piliečiais. Man tokia tema nelabai aktuali, tai tuo laiku vyko diskusija apie lietuvių kalbos išlaikymą užsienyje. Joje dalyvavau. Praeituose suvažiavimuose, kuriuose esu dalyvavęs per tokį pat laiką yra įmanoma gal tik tris temas nagrinėti. Gal laikas visiems pabandyti šitokią diskutinę būdą?

Sekančią dieną liepos 8, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT) pravedė vadovavimo ir projektų vykdymo kursus. LIJOT yra Lietuvos or-

ganizacija, kuri padeda kitoms organizacijoms spręsti jų organizacines problemas. Buvo "žiauriai įdomu!" – tai yra labai teigiamas žargonas, kuris vartojamas Lietuvoje. Šie kursai, kuriuose per vieną dieną viską mums kimšo, buvo labai naudingi visiems. Taip pat man šie kursai sudarė progą labai aiškiai ir objektyviai pažvelgti į organizacinę veiklą, kurioje esu dirbęs ar dar dirbu, ir atpažinti kurie žmogaus charakterio bruožai padeda organizacijai ir kurie kenkia. Būtų labai naudinga visiems organizacijų veikėjams pereiti šitokius kursus.

Prieš atvykdam į Lietuvą daug pastangų buvo įdėję visi XII-tojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto nariai, ypač pirmininkas Matas Stanevičius. Suvažiavimo dalyvius informavome apie sekančių metų kongresą. (Kongresas įvyks Toronto, Montrealio ir Hamiltono miestuose, Wasaga Beach, ON, ir St. Donat, QC). Pokalbiui susirinko "jaunimas" su "pagyvenusiais" ir kartu klausė, kaip Dalia Henke ir aš aiškinome apie kongresą. Buvau atsivežęs ruošos komiteto paruoštą reklamą medžiagą, kuri užėmė pusę mano vieno lagamino! Buvau prisidėjęs segių, lankstinukų, vizitinių kortelių, didelių ir mažų plakatų. Viskas buvo arba iškabinta bendroje salėje, arba išdalinta kraštų atstovams pristatymo metu. Atrodo, kad pristatymas buvo šiltai priimtas ir puikiai praėjo! Visi žiūrovai buvo susidomėję ir atidžiai klausėsi.

Prašėme, kad visi susirinkusieji skatintų savo krašto jaunimą susipažinti su kongresu, aplankyti interneto svetainę www.kongresas.org ir rašyti klausimus ruošos komitetui. Tikimės išgirsti iš jaunimo, kuris norės dalyvauti kongrese kaip dalyviai ar net atstovai!

Lietuvos aplankymas patobulina lietuvių kalbą. Aš paprastai grįžtu su naujais išsireiškimais, naujais žodžiais ir kirčiavimo patikslinimais. Ši kartą išmokau, niekada nepamiršiu, ir gal Jus pamokysiu, kaip teisingai kirčiuojami žodžiai "Trakai" ir "Kernavė", būtent TRA-kai, kaip RA-tai, o Kerna-VE, kaip kirmė-LE.

Vasaros atostogų kelionė

Šią vasarą nusprendžiau važiuoti į tolimus Kanados Rytus į Naujosios škotijos provinciją. Važiavau išmokyti prancūzų kalbos. Smagiai praleidau penkias savaites Church Pointe. Nuvažiavau ten man užtruko 30 valandų autobusais. Buvo labai varginga kelionė. Išvažiavau iš Toronto autobusu stoties šeštadienį 1.45 v.p.p. į Montrealį, iš Montrealio į Rivière du Loup ir Edmontoną, New Brunswick, Fredericton, Moncton ir Amherst N. Skotija, Halifax. Pagaliau 11.45 v.v. sekmadienį pasiekėm Church Pointe miestelį.

Ten atvažiavus reikėjo užsiregistruoti, pasiimti raktus į savo kambarį. Priėjau prie stalo sakydama garsiai savo vardą Vida. Ji surado mano vardą sąrašė, bandė mano pavardę išarti ir sako Vida; ilga pauzė – bando sakyti Naudžiūnas, sako negalinti išarti, aš pakartoju, jinau pasakė pavardę neblogo. Aš nenusivyliau dėl ištarimo, manau, kad aš buvau pirmą lietuvė ten.

Pirmą savaitę susipažinau su daugeliu naujų žmonių. Dažnai klausdavo mano pavardės, iš kur esu atvažiavusi, ir t.t. Aš klausinėčiau jas, ar kitom kalbom kalba. Atsakė – ne. Aš sakau moku lietu-

viškai. Pradėjau kalbėti lietuviškai. Jiems buvo naujas dalykas, jie tik žiūrėjo didelėmis akimis. Supratau, kad nieks nebuvo girdėję apie Lietuvą, kas ji yra. Nusprendžiau paruošti kalbą apie Lietuvą, nes kiekvienas studentas mano klasėje turėjo paruošti kalbą apie ką nors. Kai mano eilė atėjo kalbėti, buvau truputį susijaudinusi, bet be reikalo. Papasakojau klasei trumpą Lietuvos istoriją, kur Lietuva yra, apie vėliavą, jos gražias spalvas, kuri kabojo mano kambaryje, apie Vytį ir daug įdomių faktų apie savo tėvų gimtąją žemę, kuri vadinasi Lietuva. Klasiokai klausė, kokia kalbos prigimtis, ar yra daug lietuvių pasaulyje. Buvau labai patenkinta po savo pristatymo. Manau, kad klasiokai daug ką sužinojo apie Lietuvą pirmą kartą savo gyvenime.

Arčiau pabaigos susipažinau su mergaite iš Newfoundland, pasakiau esu lietuvė, o jinau sakė žinanti truputį apie Lietuvą. Aš manau, jeigu kas klaus apie Lietuvą, mano klasiokai galės atsakyti, kiek aš sugebėjau juos informuoti, kas tai yra Lietuva.

Vida Naudžiūnaitė,
Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų
11 klasės mokinė

Lietuvių jaunimas, vykdamas į Pasaulio jaunimo dienas Kioline, buvo sustojęs Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Čia ji matome ant gimnazijos laiptų Ntr. M. Šmitienės

MIELAM MŪSŲ NARIUI

ATA BRONIUI LIŠKAUSKUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą liūdinčiai žmonai ALYTEI, sūnui EDŽIUI, dukrai VIRGINIJAI su šeimomis, seseriai REGINAI ŽIŪRAITIENEI ir jos šeimai –

KLB Oakvilės apylinkė

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMA ŽMONA, MAMA,
MOČIUTĖ, PROMOČIUTĖ, SESUTĖ

ATA LIUCIJA MEŠKAUSKIENĖ

iškeliavo amžinybėn š.m. rugpjūčio 15 d.

Nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos kun. Arūnui Brazauskui, OFM, už maldas koplyčioje, aukotas Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū solistams Danguolei Radtke, Arūnui Radtke ir Rimui Paulioniui už gražų giedojimą Mišių metu. Dėkojame visiems už gausų dalyvavimą koplyčioje, Mišiose ir laidotuvių apeigose. Nuoširdus ačiū visiems už pareikštas užuojautas, užprašytas Mišias, puošnias gėles ir došias aukas įvairioms labdaros organizacijoms. Dėkojame B. Stanulienei už paruoštus puikius pietus ir ponioms už pyragus.

Liūdintys – *vyras Kostas,
duktė Aldona ir Zenonas Stanaičiai,
vaikaičiai su šeimomis
ir sesuo Regina Geidukytė*

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

PRANEŠIMAS

Nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 22
MEDELIAI ATOSTOGAUJA

Savo mielus klientus, tuo metu reikalingus paslaugų kelionių reikalais, prašome kreiptis į mano bendradarbę ADRIANĄ, Roncesvalles įstaigoje telefonu 416-531-8110. Pasakykite, kad esate Medelio klientai, ir ji pritaikys Jums mano duodamas nuolaidas.

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Atsisveikinant su dailininke

Adelės Katelienės (1913-2005) gyvenimas ir jos kūryba nėra ligi šiol pakankamai nušviesta. Ypač vertas yra prisiminti jos gyvenimo laikotarpis Toronte, kur ji buvo Lietuvos kankinių parapijos Katalikių moterų draugijos garbės narė, surengė savo kūrybos kelias parodas, buvo došni aukotoja, prisidėjo stambia suma Šeimos metų proga prie Anapilio Šv. Jono kapinėse statomo koplytstulpio, rengė medžio drožinių ir skulptūrų parodas, kūryba puošė šventovių altorius.

Adelė Katelienė pajvairindavo susirinkimus ir buvo visų mėgstama. Ypač pasižymėjo darbštumu. Gyvendama Toronte, per 23 metus sukūrė arti 400 skulptūrų. Šv. Kazimiero skulptūrą padovanojo lietuvių muziejui Anapilyje. Dalis jos kūrinių buvo parduota parodų metu, o su kai kuriais nenorėdama skirtis nesutiko jų parduoti.

Po vyro mirties, nutarusi grįžti Lietuvon, išsivežė ir savo meno kūrinius.

Kad Lietuvoje ji buvo ma-

Velionė dailininkė Adelė Katelienė (dešinėje) su sesele vienuole prie savo kūrinių

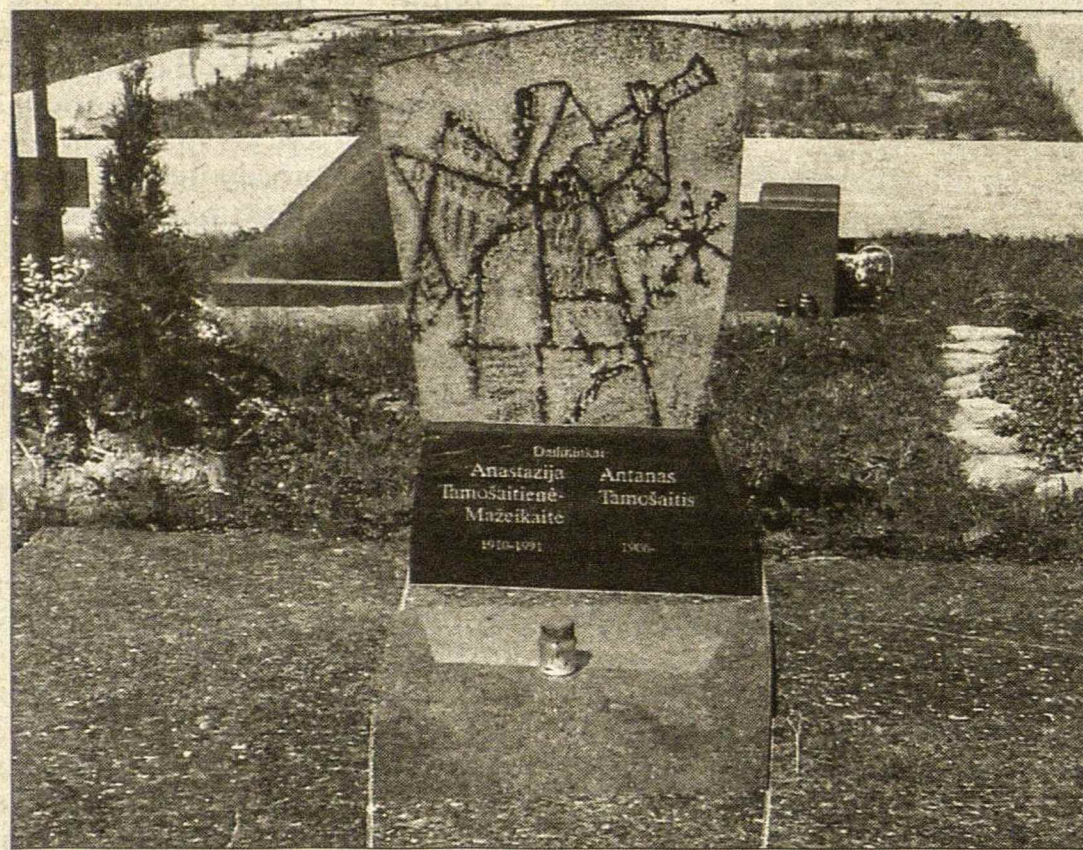
loniai sutikta ir įvertinta, galima suprasti iš atsiliepimų spaudoje: "Dailininkė vėl su mumis Lietuvoje. Jos darbai džiugina akį, skaitina sielą. Jie tikrai gražūs, iš toli atplaukusi medžio giesmė. Giedoki, Medi, gražią ilgesio, meilės ir džiaugsmo dainą ilgai, ilgai".

Po kelių parodų Vilniuje ir Panevėžyje, gausią savo darbų kolekciją dailininkė padovanojo Lietuvos kultūros fondui, Martyno Mažvydo bibliotekos meno skyriui, Kupiškio ir Pane-

vėžio kraštotyros muziejui ir dalis jų atiteko Šimonių šventovėi. Sunku mums buvo skirtis su miela Adele. Išlydėjome su ruošdamos jai išleistuves "Vilniaus" rūmuose.

Su ja atsisveikinant tenka pakartoti Maironio žodžius: "Kam nusviro galva, tam dangaus angelai vainiką iš deimantų pina". A.A.

P.S. Pagerbiant velionę dailininkę, jos Šv. Kazimiero skulptūra bus rodoma Anapilyje muziejuje.

Buvusių kanadiečių a.a. Anastazijos ir a.a. Antano Tamošaičių kapas Antakalnio kapinėse Vilniuje. Nuotr. V. Piečiai

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TAUTINIAI VARDAI KALENDORIUOSE

Žinomas lituanistas prof. A. Salys, rašydamas apie metrikinių vardu vartoseną nagrinėja ir tautinių vardu atsiradimą mūsų kalendoriuose. Jo žodžiais tariant, lietuviški krikštavardžiai kaip Algirdas, Kęstutis, Vytautas, Aldona, Birutė, Gražina pasipylė kaip iš gausybės rago po Lietuvos valstybės atkūrimo (1918). Tų vardu sąrašas tačiau buvo trumpas. Šaulių sąjunga paprašė du lituanistus studentus, kad sudarytų jos leidžiamam kalendoriui gausenį lietuviškų vardu sąrašą. "Jiedu kaip išmanydami daugumą vardu nurašė iš mėgėjo ir menkai patikimo V. Kalvaičio (*Lietuviškų vardu klėtėlė, 1910*), kai ką pataisė, pridėjo arba stačiai išgalvojo. Tokio atmetinai paruošto sąrašo vardai, kaip pakliuvo, buvo suskirstyti mėnesių dienomis ir taip Šaulių kalendorius (rodos, apie 1925 m.) pirmas pasirodė

su lietuviškais vardais". (A. Salys, *Raštai II. Tikriniai vardai* 28 psl.).

Prof. A. Salys jau labai seniai buvo paruošęs kalendorių lietuviškų vardu sąrašą pasinaudodamas senais mūsų asmenvardžiais ir prūsų vardu. "Istoriniams lietuviškiems vardams dienos parinktos pagal žinomą ar bent mirimo datas, todėl pvz. Vytautas įdėtas spalio 27 (jo mirties) dienai, nes Vytauto Didžiojo gimimo diena nežinoma". (A. Salys *Raštai II*, psl. 285, Roma). Kunigaikščiams nurodytus kalendorinės datos: Algirdui gegužės 24, Gediminui gruodžio 19, Kęstučiui – rugpjūčio 15 d.

Kalbininkas prof. A. Salys visą savo gyvenimą paskyrė lietuvių kalbos ugdymui. Už jį kalba 4 didžiuliai tomai raštų, išleistų Lietuvių katalikų mokslo akademijos Romoje. V.K.

(Redakcijai pavardė žinoma)

*Didžiuosius žmones lydi kančia, kaip kalnus audra. Bet ant jų
keterų lūžta audros ir tampa lygumų apsauga.*

(Jean Paul)

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

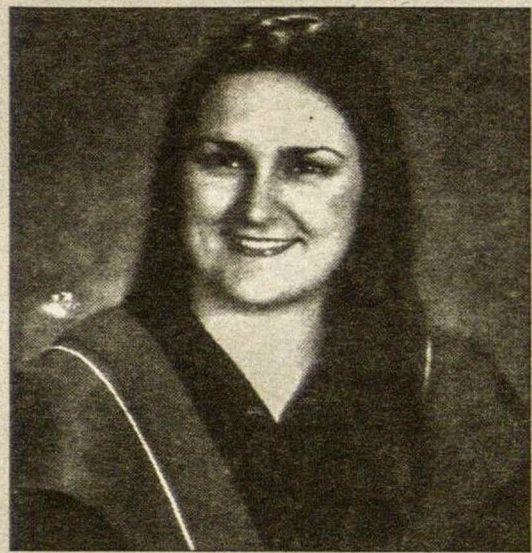
TORONTO

KLF valdybos posėdis įvyko rugsėjo 6 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. 2005-2006 m. kadencijai, KLF tarybos pasiūlymu, valdyba pasiskirstė pareigomis: Algis Nausėdas – pirmininkas, Antanas Bušinskas – vicepirmininkas, Danguolė Baltarušytė-Sher – sekretorė, Violeta Jonušonienė – išdininkė, Ričardas Kalendra – narys, Vida Stanevičienė – KLB atstovė. Buvo išklausti pirmininko, išdininkės ir administratoriaus pranešimai, apsvarstyti einamieji reikalai bei ateities planai. Gautas padėkos

ir nauji paramos prašymai iš Lietuvos palikti Pelno skirstymo komisijos nuožiūrai ir svarstymui. Išdininkė pristatė išlaidų apyskaitą nuo š.m. birželio 27 d. iki rugsėjo 6 d. Valdyba patvirtino išlaidas. Valdyba taip pat patvirtino numatomą naujo kompiuterio įsigijimo išlaidą. Posėdyje dalyvavęs KLF tarybos pirmininkas dr. Arūnas Pabedinskas su-tiko KLJS suvažiavime Vasagoje rugsėjo 17 d. pateikti informaciją apie Fondo veiklą, tikslus bei istorinę apžvalgą. Kitas valdybos posėdis – spalio 17 d. ten pat. DBS

LINAS BALAIŠIS IR DR. ERIKA CATFORD

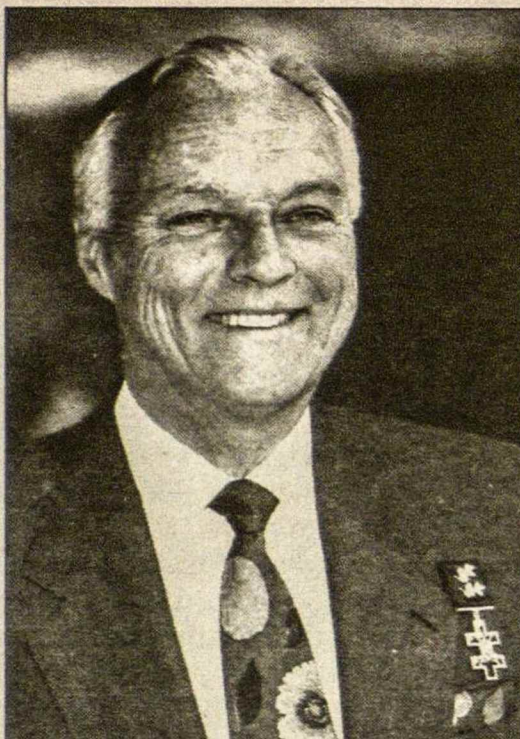
DR. ERIKA CATFORD-BALAIŠIENĖ

2004 m. gruodžio 11 d. įvyko Erikos Catford ir Lino Balaišio su-tuoktuvės. Erikos tėveliai Petras ir Elytė (Gedminaitė) Catford su Lino tėveliais Linu ir Veronika Balaišiais iškilingai ir su didele meile išlydėjo savo vaikus į vedybinį gyvenimą. Šv. Mišios įvyko Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje, kur sutuokė juos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Jaunieji šventė savo vedybinio gyvenimo pradžią kartu su artimaisiais ir mielais svečiais Anapilio didžiojoje salėje. Išpūdingas pokylis greitai prabėgo, bet prisiminimai pasiliks ilgą laiką. Jauniesiems linkime Dievo palaimos, sveikatos bei visapusiško pasisekimo. Jaunoji – Erika baigė Toronto universitetą medicinos daktarės laipsniu. Jaunasis – Linas yra "Chartered Accountant", "Toyota Canada" firmos "Hino Canada" (sunkvežimių skyriaus) viceprezidentas.

Elytė (Gedminaitė) ir Petras Catford sveikina savo pirmagimę dukrą Eriką Adelę, sėkmingai baigusią Toronto universiteto Medicinos fakultetą š.m. birželio 8 d. medicinos daktarės laipsniu. Prieš tai Erika, gavusi pilną stipendiją, mokėsi Queen's universitete (Kingston, ON), kur įsigijo "Bachelor of Science" laipsnį. Medicinos fakultete ji buvo išrinkta klasės seniūne, baigė su pagyrimais ("Honours"). Erika išmoko labai gražiai kalbėti lietuviškai, 2004 m. pavasarį su savo broliene dr. Maryte Balaišyte lankėsi Vilniaus universitete, susitiko su fakulteto nariais, dalinosi žiniomis bei patirtimi. Jos močiutė, hamiltonietė Adelė Gedminienė ir a.a. senelis Zigmas Gedminas visada turėjo didelę įtaką Erikos gyvenime. Su didžiausia meile visi giminės linki Erikai džiaugsmo vedybiniam gyvenime ir sėkmės pasirinktoje profesijoje.

Repeticijų sezonui prasidedant, Toronto gintarietės vėl ruošiasi koncertuoti

Argentinios lietuvių veikėjas Artūras Mičiūdas, 1994 metais apdovanotas Vyčio kryžiaus IV laipsnio ordinu už nuopelnus Lietuvai Ntr. A. Jonaičio

AUKOS

A.a. lakūno Leonardo Žilvyčio 14 m. mirties prisiminimui, tėvai Alina ir Kazys Žilvyčiai Tėviškės žiburiams aukojo \$100.

A.a. Aldonos Karnienės atminimui, vietoj gėlių Vanda ir Petras Šidlauskai Tėviškės žiburiams aukojo \$20.

A.a. Irenos Ignaitienės šviesiam atminimui H. Kairienė ir A. Čerškienė Tėviškės žiburiams aukojo po \$20.

A.a. Liucijos Meškauskienės šviesiam atminimui, užjau-dama jos šeimą M. Biekšienė Tėviškės žiburiams aukojo \$20.

A.a. Vytautui Kuncaičiui Australijoje mirus, reikšdama nuoširdžią užuojautą broliui Jaunučiui Kuncaičiui ir jo šeimai, Alvina Ramanauskienė Tėviškės žiburiams aukojo \$30.

"Recycling". Visi supranta, kaip yra svarbu aplinkos apsaugai atliekų panaudojimas. Dabar tuo pačiu galima padėti "Canadian Diabetes Association" paaugojus sunaudotas spausdintuvų rašalo kasetes ir nešiojamuosius telefonus "Diabetes Recycle Ink" programai. Skambinti tel. 1-800-505-5525. Inf.

BTS Bijūnas Translation Services

VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsau-gos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road,
Toronto, Ontario M9B 5C9

Maloniai kviečiame į
"RUDENS VAKARĄ"
spalio 1, šeštadienį, 6.30 v.v.
Toronto Lietuvių Namų didžiojoje salėje
1573 Bloor St.W.

Meninę programą atliks ir šokiams dainuos populiariausias metų dainininkas ir Lietuvos šlagerių karalius

Žilvinas ŽVAGULIS
ir **Irena STAROŠAITĖ**

ŠILTA VAKARIENĖ SU VYNU ♦ BARAS veiks nuo 5.30 v.v.

Bilietus galima įsigyti Lietuvių Namų raštinėje, sekmadienio popiečių metu parapijose ir Lietuvių Namuose
Bilieto kaina - \$35.

Vakara rengia - Toronto Lietuvių Namai

TORONTO KULTŪRINIO MENO
IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ
"ATŽALYNAS"

skelbia

VAIKŲ GRUPĖS REGISTRACIJĄ!

Priimami vaikai nuo 6 iki 12 metų amžiaus šokti ir sužinoti apie lietuvių liaudies šokius, jų papročius ir istoriją;

vadovė **ALMA PACEVIČIENĖ**

Repeticijos vyks ketvirtadieniais, 6 val. vak.

Registracija - iki š.m. spalio 6 d.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W.

TORONTO KULTŪRINIO MENO
IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ
"ATŽALYNAS"

skelbia

NAUJŲ NARIŲ REGISTRACIJĄ!

Maloniai kviečiami visi, norintys šokti ir sužinoti apie lietuvių liaudies šokius, jų papročius ir istoriją.

Studentų šokių repeticijos vyks sekmadieniais

ir jaunųjų veteranų - pirmadieniais.

Registracija - iki š.m. spalio 3 d.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W.

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS

IEŠKO TARNAUTOJŲ,

kurie gyventų ir dirbtų "Vilnius Manor" pastate.

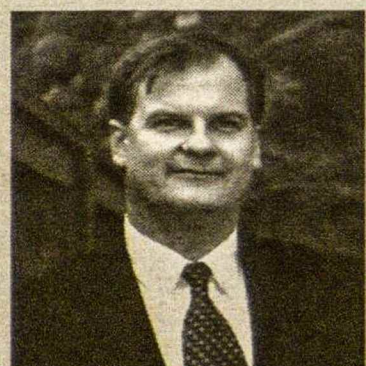
Reikia prižiūrėtojo-vedėjo (superintendent) ir valytojo.

SALYGOS:

- Turi mokėti anglų ir lietuvių kalbas ir turėti savo automobilį.
- Bendros pareigos yra susietos su pastato priežiūra, švara ir pataisymais pagal sutartį.
- Duodamas dviejų miegamųjų butas nemokamai.
- Reikia bendradarbiauti su administracija, gyventojais ir valdyba.
- Atlyginimas pagal susitarimą.

PAREIŠKIMUS (RESUME) SIŪSTI IKI RUGSĖJO 23 D.

"Vilnius Manor", Valdyba, 1700 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 4C3

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ieškote pirkti?

- Padėd nuomininkams tapti savininkais.
- Paaškinsiu, kaip pradėti, padėsiu nusipirkti.

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

TORONTONT

Anapilio žinios

• Lietuvos kankinių šventovės choras, vadovaujamas Deimantės Grigutienės, po vasaros atstogų rinksis savo pirmajai repeticijai rugsėjo 18, sekmadienį, 10 val. ryto įprastiniame repeticijų kambaryje, Anapilio salės antrame aukšte. Tą sekmadienį choras jau giedos per 11 v.r. Mišias.

• Lilijos Turūtaitės vadovaujamas parapijos vaikų choras "Angeliukai" po vasaros atstogų renkasi savo pirmajai repeticijai rugsėjo 18, sekmadienį, 9 val. ryto įprastiniame repeticijų kambaryje. Tą sekmadienį choras jau giedos 9.30 v.r. Mišiose.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – šiais metais bus rugsėjo 25, sekmadienį. Ta proga vysk. Paulius Baltakis, OFM, mūsų vaikučiams suteiks Sutvirtinimo sakramentą ir bus prisimintos mūsų mirusio klebono a.a. kun. Petro Ažubalio XXV mirties metinės. Tą sekmadienį 11 v.r. Mišių nebus, nes bus iškilmingos pamaldos po pietų: 3 val. vyks iškilminga eiseną į kapines, kur pasimelsime prie a.a. kun. Petro Ažubalio kapo, o tada visi susirinksime Mišioms šventovėje, kurių metu bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. Pasakui 5 val. Anapilio salėje vyks iškilmingos vaišės su atitinkama programa. Vaišės bilietai bus platinami parapijos salėje sekmadienį rugsėjo 18 d. Kitu metu prašome skambinti Reginei Celejewskai tel. 416 231-8832.

• Mišios rugsėjo 18, sekmadienį: 9.30 v.r. už Ališauskų ir Vasiliauskų mirusių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už Bernotų ir Biržvilų šeimos mirusių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 17, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Antaną ir Apoloniją Ivanauskus.

• Rugsėjo 18, sekmadienį, 1.30 v.p.p., LN seklyčioje, LN Kultūros komisija rodys dokumentinį įrašą apie Antrojo pasaulinio karo vokiečių generalinio štabo (OKW) būstinės bunkerius, kuriuose 1944 m. liepos 20 d. aukštieji vokiečių karininkai nesėkmingai bandė nužudyti Hitlerį. V.K.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Norintys padėti nuo uragano "Katrina" nukentėjusiems gali aukoti per parapijas. Aukos Toronto arkivyskupijos "ShareLife" agentūra persiųs "Catholic Charities USA" organizacijai.

• Praeitą sekmadienį pamokslus per visas Mišias sakė kun. Gediminas Numgaudis, OFM, ir Paulius Vaineikis, OFM.

• Šį sekmadienį bus pradėta platinti bilietus į metinę parapijos vakarienę (spalio 29 d.).

• Santuokos sakramentą priėmė Bernadeta Ramanauskaitė su Craig Wargalla.

• Pakrikštyta Dana Ona, Rimos (Radžiūtės) ir Alvydo Sapliū dukrelė.

• Rugsėjo 13 d. palaidotas a.a. Vytautas Taseckas, 80 m. Paliko žmoną Oną, sūnų Edvardą, dukras Dianą ir Loretą su šeimomis Kanadoj ir seserį Reginą su šeima Lietuvoje. Lietuvoje mirė a.a. Kazė Dilytė, I. Vadauskienės teta.

• Žodis tarp mūsų rugsėjo ir spalio mėnesių knygutės yra padėtos parapijos šventovės priangyje. Visi kviečiami jas įsigyti ir skaityti.

• Praeitą sekmadienį ir šį sekmadienį renkami parašai prašant, kad Kanados valdžia panaikintų vizų suvaržymus naujai priimtom į Europos sąjungą valstybėms. Kas šiai minčiai pritaria, yra prašomi pasirašyti.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 18: 8 v.r. už a.a. Eleną Šimtičienę; 9 v.r. už a.a. Mykolą ir Eleną Gegužius; 10.45 v.r. už a.a. Vytautą Roveršteiną, už a.a. Juozą Raškauską – 4 met., už a.a. Algirdą ir Jagėlų šeimos mirusių; 12.15 v.d. už Benigną Jonušienę.

Lietuvių Namų žinios

• Rugsėjo 11 d. LN sveitinėje pietavo 150 svečių. Pranešimą padarė Kultūros komisijos narys A. Kynas. Svečių knygoje pasirašė Generolo J. Žemaičio karo akademijos plk. A. Dudavičius ir kpt. M. Žilėnas, Lietuvos kariuomenės vado sekretorius.

• Spalio 1, šeštadienį, Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyks "Rudens popietė". Koncertuos populiariausias Lietuvos popmuzikos atlikėjas ir nepakartojamas aktorius dainininkas Žilvinas Žvagulis su žmona Irena Starošaitė. Bus šilta vakarienė, veiks baras. Dėl platesnės informacijos teirautis Lietuvių Namuose arba tel. 416 532-3311.

• Barui "Lokys" skubiai reikalingas tarnautojas (barmenas). Teirautis tel. 416 532-3311 arba kreiptis į LN raštinę.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 11.15 v. ryto. Pamaldų metu vėl tęsiamos Sekmadienio mokyklos tikybos pamokos vaikučiams. Po pamaldų įvyks konfirmantų pamoka bei Moterų draugijos susirinkimas.

• Spalio mėnesį pirmą kartą mūsų parapiją aplankys Lietuvos liuteronų bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis ir Vilma Sabutienė. Ta proga spalio 16 d., 11.15 v. ryto įvyks iškilmingos pamaldos su Šv. Komunija, kuriose pamokslą pasakys svečias iš Lietuvos. Po pamaldų 1.30 v.p.p. Lietuvių Namų Mindaugo menėje įvyks Lietuvos liuteronų bažnyčios vyskupo Mindaugo Sabučio ir Vilmos Sabutienės pagerbimo ir parapijos Padėkos šventės pokylis. Bilietai suaugusiems \$35, vaikams iki 16 m. nemokamai (šiuo reikalu malonėkite paskambinti parapijos pirmininkui Petriui Šturmui tel. 905 274-3529). Vyskupas viešės pas mus daugiau kaip savaitę ir ta proga aplankys visas mūsų lietuvių išeivijos institucijas.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Šeštadienį, rugsėjo 17, 9.30 v.r. prašome atvesti mokinius į auditoriją, iš kur mokytojos juos nusiųs į klases. Toronto Maironio mokykla veikia šeštadieniais, nuo 9 v.r. iki 12 v.d., "Our Lady of Peace" mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave., Bloor ir Kipling gatvių rajone. Vedėjos Aldonos Simonėlienės tel. 416 626-1081. Mielai priimame naujus mokinius nuo darželio iki 8 sk.

• Aplankykite mūsų tinklalapį www.maironiomokykla.net.

Živilė

Tautybių dienos paroda Camp Borden įvyks spalio 6, ketvirtadienį, o ne spalio 13, kaip buvo TŽ nr. 33-34 paskelbta. V.P.

Rugsėjo 20-30 dienomis Montrealyje vyks 15-tas tarptautinės "Assistej" organizacijos pasaulinis kongresas ir festivalis jaunajai publikai, į kurį atvyks Lietuvos teatrų vaikams ir jaunimui Asitezo pirmininkė iš Lietuvos Violeta Padolskytė, kuriai ji vadovauja nuo įkūrimo dienos. Šią draugiją ji įkūrė 2001 m., ir tais pačiais metais lietuviai tapo tarptautinės "Assistej" organizacijos, šiuo metu vienijančios daugiau kaip 30 pasaulio šalių, pilnateisiais nariais. Kartu su Violeta Padolskyte į Montrealį atvyks atstovauti Lietuvai ir Lietuvos Asitezo narė aktorė Dalia Mikoliūnaitė.

L. Stankevičius

HOMELIFE
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Dėnuis Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Tautos šventės minėjimas
Aušros Vartuose rugsėjo 11 d. sutraukė gražų būrį tautiečių. Mišiose 11 val. dalyvavo 5 Lietuvos kariškiai ir šauliai su vėliavomis. Giedojo Toronto vaikų choras "Gintarėliai", vargonavo muz. Aleksandras Stankevičius. Salėje minėjimą vedė Dana Urbonavičienė, kuri trumpai nušvietė Tautos šventės kilmę bei reikšmę ir pristatė lietuvių kariškius. Šia proga A. Urbonas ir Aleksas Piešina suspaudė lietuvišką sūrį, kurio paragaui užteko visiems dalyviams. Po to vyko "Gintarėlių" koncertas – pasirodė 15 jaunučių choristų, kuriuos publika pasitiko labai šiltai. Jie padainavo 8 dainas, o publika išsiprasė dar vieną. Choro vadovė Deimantė Grigutienė padėkojo už pakvietimą ir progą pamatyti gražų Montrealio miestą, o vaikų tėvams – už pasiaukojimą. Choras buvo pakviestas A. Piešinos rūpesčiu. Vadovei buvo prisegta gėlytė ir įteikta maža dovanėlė. KLB Montrealio apylinkės pirm. A. Staškevičius dėkojo šauliams už minėjimo surengimą ir nuolatinę lietuvių kariškių globą per praėjusius dešimtį metų. Choro vardu sveikino koordinatorius Ant. Mickus ir įteikė choro dainų kasetę ir kompaktinį diską. Kuopos vad. Ant. Žiukas padėkojo visiems minėjimo dalyviams. Klebonui kun. R. Birbilui palaiminus stalą, visi vašinosi Loretos Polchauskaitės ir Jordano Žilinsko pagamintais valgiais.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyr. susirinkimas šaukiamas rugsėjo 25 d., po 11 val. Mišių Aušros Vartų klebonijoje. Regina Piečaitienė pasidalins išspūdžiais iš savo darbo Sri Lankoje. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Naujasis Montrealio filmų festivalis rodys filmą *Dievų miškas* ketvirtadienį, rugsėjo 22, 5.30 v.p.p. "Theatre St. Denis, salle 2", penktadienį, rugsėjo 23, 9.30 v.v. "Cinema Quartier Latin, salle 9" ir sekmadienį, rugsėjo 25, 1.30 v.p.p. "Cinema Quartier Latin, salle 17". Įėjimas 10 dol. asmeniui. Filmas lietuvių kalba su anglų kalbos įrašais. Aktorius Valentinas Masalskis, direktorius Algimantas Puipa. D.S.

AV parapijietės aplankė buvusį kleboną. Iš k. sėdi: G. Kudžmienė, kun. J. Aranauskas, J. Adamonienė. Stovi: J. Blauzdžiūnienė, D. Staškevičienė, R. Brikiene

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

IEŠKOME moters, kuri gyventų kartu, padėtų vyresnio amžiaus porai namų ruošoje, ligonės priežiūroje. High Park rajone. Skambinti tel. 416 839-9974.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

SKYTRAIN LTD
TOURS & TRAVEL
2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3

BILIETAI Į LIETUVĄ!
ŽEMIAUSIOS KAINOS!
SKAMBINKITE VIOLETAI
416-690-4922

LITAS 50
Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349